

# **YOSEMITE®**

## **ÄGARHANDBOK**

Montering, användning och underhåll av din cykel

## **EIERHÅNDBOK**

Montering, bruk og vedlikehold av sykkelen

## **KÄYTTÖOHJE**

Sähköpolkupyöräsi kokoamisen, käyttämisen ja pitäminen kunnossa

## **EJERENS HÅNDBOG**

Montering, brug og vedligeholdelse af din cykel



**MOUNTAINBIKE 29" 10 VÄXLAR**

**MOUNTAINBIKE 29" 10 GIR**

**MOUNTAINBIKE 29" 10-VAIHTEINEN**

**MOUNTAINBIKE 29" 10 GEAR**

# VÄLKOMMEN

Tack för att du väljer en Biltemacykel!

Denna manual visar hur du monterar din nya cykel samt ger goda råd och instruktioner på hur din cykel ska skötas för att fungera bra och hålla länge.

Cykelns säkerhet och funktionalitet kan kopplas samman med skötsel och underhåll. Genom att regelbundet ta hand om och vårda din cykel kommer den att bli ett roligare och säkrare transportmedel och du kommer att få ut mer av din cykling.

Vi rekommenderar att du alltid vänder dig till en fackman om du känner dig osäker på hur cykeln ska monteras, justeras, servas eller repareras.

Notera cykelns ramnummer och spara det på en säker plats. Cykeln har även en märkskylt som informerar om ramstorlek, hjulstorlek och EN-standard.

Lycka till med din nya cykel!

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. CYKELNS DELAR, ÖVERSIKT
2. MONTERING
  - Styre
  - Framhjul
  - Sadel
  - Pedaler
  - Detaljer
  - Montering/demontering av bakhjul
3. VIKTIG INFORMATION
  - Kontroll före första cykelturen
  - Regelbunden kontroll
  - Cykla lagligt
4. SKÖTSELRÅD
5. SERVICE OCH UNDERHÅLL
  - Justera sadel och sadelstolpe
  - Justera framgaffel
  - Justera bromsar
  - Justera växlar

## 1. CYKELNS DELAR

1. Ram: Aluminium
2. Framgaffel: Dämpad, låsbar luftfjädrad. 120 mm slaglängd
3. Hjul: 29", dubbelbottnad aluminiumfälg
4. Däck: 29 x 2,25"/57-622 mm, Vee Tire
5. Styre: Aluminium
6. Styrstam: Aluminium, A-head
7. Handtag: Lock-on
8. Växelvajer
9. Bakväxel: Shimano Deore, 10 växlar
10. Växelväljare: 10 x 1 växlar
11. Växelvajer: Bak
12. Vevparti: 32 t, 175 mm
13. Pedaler: Plattformspedal aluminium 9/16", anti-slip pins, reflexer
14. Vevlager: BSA 68/73 mm
15. Styrlager: Ogängat och förseglat
16. Bromshandtag
17. Frambroms: Hydraulisk skivbroms
18. Bakbroms: Hydraulisk skivbroms
19. Kasset: 10 klingor
20. Kedja: KMC
21. Sadel: Selle Royal
22. Sadelstolpe: 30,9 mm, 350 mm
23. Sadelklämna: Snabbkoppling 34,9 mm
24. Ringklocka
25. Reflex: fram, bak, hjul

Totalvikt: 14 kg  
Ramhöjd: 47 cm



## 2. MONTERING

### Detaljöversikt

Läs igenom monteringsanvisningarna innan monteringen påbörjas.

Packa upp den nya cykeln och ta bort allt emballage. Emballage återvinns enligt lokalt gällande föreskrifter.

Kontrollera att alla delar finns med i kartongen och att ingenting är skadat. Skulle någon del saknas eller cykeln har någon skada ber vi dig kontakta närmaste Biltema-varuhus.



### Följande verktyg kan behövas för monteringen:

- Fett
- Blocknycklar, storlek 8, 2 x 10, 13, 14 och 15 mm
- Insexnycklar, storlek 3, 4, 5 och 6 mm
- Krysspårmejsel PH2
- Avbitartång



## STYRE

Styret är fäst vid cykelramen med växel- och broms-  
vajrarna. Se till att vajrarna hamnar på rätt sida om  
framgaffeln vid montering av styret.

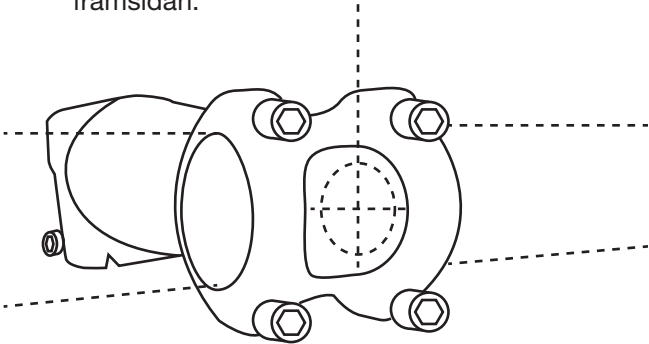
### Följande verktyg behövs:

Insexnyckel, 5 eller 6 mm.

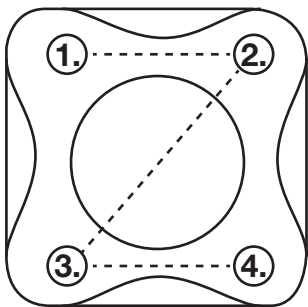
### Styre med styrstam för ogångade styrrör

1. Lossa de fyra skruvarna till fästet.
2. Håll styret på plats. Se till att styret hamnar på  
rätt håll och är centralt placerat.
3. Skruva fast de fyra skruvarna. Växeldra.

Se till att centrera styret enligt symbolen på  
framsidan.



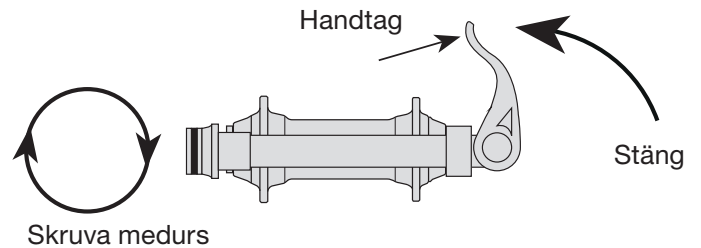
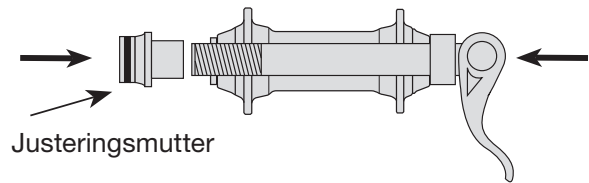
Skruva lite i taget som bokstaven Z, från 1–4.



## FRAMHJUL

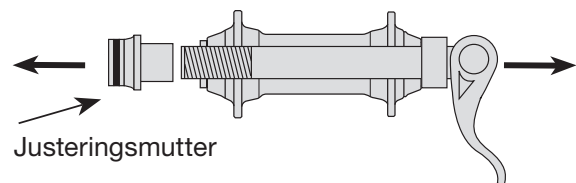
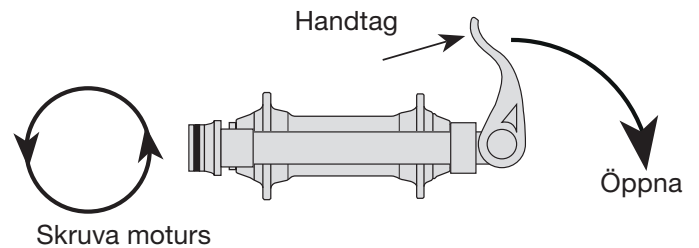
### Montera framhjul med genomgående snabbkoppling

1. Sätt hjulet på plats så att gaffeln vilar på hjulets nav,  
var försiktig så att bromsdiskens hamnar rätt.
2. Trä igenom snabbkopplingen så den går igenom gaffel  
och hjul hela vägen in.
3. Håll i handtaget och skruva fast justeringsmuttern på  
skivbromssidan.
4. Stäng handtaget, se till att det inte är löst.



### Demontera framhjul med genomgående snabbkoppling

1. Se till att snabbkopplingen är i öppen position.
2. Håll i handtaget och skruva av justeringsmuttern helt.
3. Dra försiktigt ut snabbkopplingen.
4. Håll i hjulet och lyft försiktigt av det samtidigt som du  
håller i styrstammen.



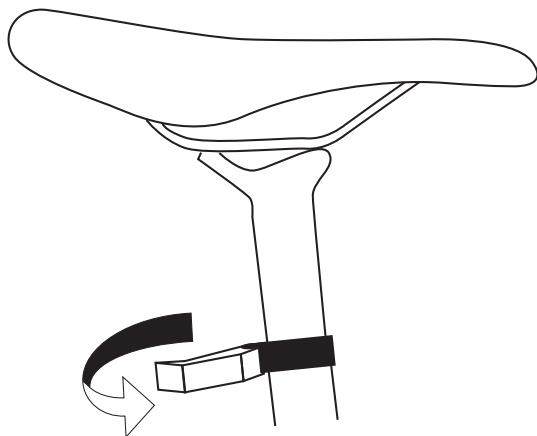
**Varning!** Se till att snabbkopplingen sitter ordent-  
ligt. Ett löst hjul kan resultera i en allvarlig olycka.

## SADEL

### Följande verktyg behövs:

1. Smörj in sadelstolpen med fett.
2. Placera sadelstolpen i avsett håll i ramen.
3. Spänn **snabbkopplingen**.

Skulle sadel och sadelstolpe behöva justeras, se kapitlet Service och underhåll.



**Varning!** Se till att sadelklämman är ordentligt spänd. Annars finns det risk att sadelstolpen glider ner i ramröret när cyklisten cyklar över gupp.

## PEDALER

Vid montering av pedaler på vevarmarna, ska gängorna smörjas med lite monteringsfett. Pedalerna är märkta med "L" (vänster) och "R" (höger) på bulten som skruvas fast i pedalarmen. Se till att rätt pedal monteras på respektive pedalarm.

### Viktigt!

**Var uppmärksam när pedalerna skruvas fast! Om du försöker skruva fast en pedal på fel sida förstörs både pedal och pedalarm vilket medför att båda delarna behöver bytas. Var också uppmärksam på att pedalerna inte skruvas in snett i pedalarmen, detta orsakar också att både pedal och pedalarm förstörs. Felaktigt monterade pedaler riskerar att lossna vilket kan orsaka personskada eller skada på cykeln.**

### Följande verktyg behövs:

Blocknyckel 15 mm och fett (universal)

1. Smörj in bulten på pedalen med fett.



2. Skruva först på pedalen för hand så att du känner att den hamnar rätt i gängorna.
3. Skruva sedan fast pedalen hårt med nyckel (35 Nm).

**OBS!** Vänster pedal skruvas fast moturs, eftersom den är vänstergängad.



## DETALJER

- Ringklockan monteras på styret.
- Bakre reflex monteras på sadelstolpen.
- Främre reflex monteras på styret.

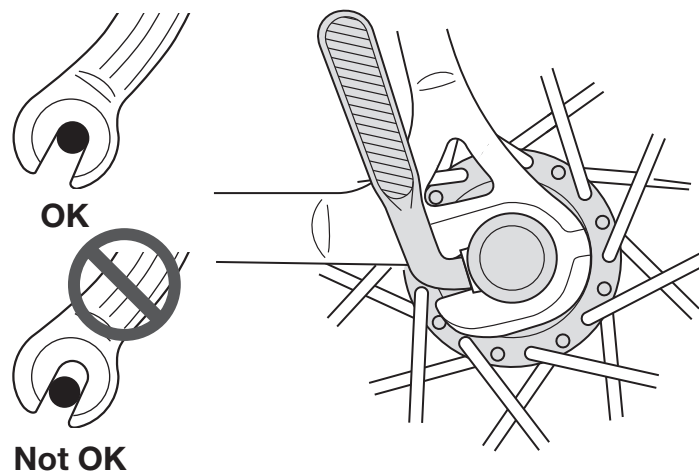
## MONTERING/DEMONTERING AV BAKHJUL

### Demontering av bakhjul med snabbkoppling

1. Lägg växeln i yttersta kransen (högväxel, bak).
2. Öppna snabbkopplingen (se sid 5).
3. Håll i sadelstolpen med vänster hand.
4. Ta tag i bakväxeln med höger hand och dra försiktigt mot dig själv.
5. Lyft sedan sakta med både höger och vänster hand till hjulet lossnar.

### Montering av bakhjul med snabbkoppling

1. Se till att växeln ligger i yttersta läget (högväxel, bak).
2. För in bakhjulets kassett framför bakväxeln så att kedjan lägger sig på yttersta kransen (minsta) kransen.
3. Styr sedan hjulet mot dig tills snabbkopplingen hamnar rätt i ramens fäste.
4. Spänn snabbkopplingen (se sid 5).



**Varning!** Ställ inte cykeln så att den vilar på bakväxeln när du har tagit av hjulet. Det kan orsaka skador på bakväxeln.



**Tips!** Ett reparationsställe är att rekommendera. Det underlättar när du ska montera av och på hjulen.

### 3. VIKTIG INFORMATION

#### Kontroll före första cykelturen

Följande är viktigt att kontrollera innan cykeln används första gången.

- Många detaljer på cykeln är monterade från fabriken. Kontrollera att hjulen sitter fast och efterdra/justera alla övriga, skruvar bultar och fästanordningar.
- Kontrollera att bromsbeläggen på frambromsen är centrerade på fälgen. Om inte, se avsnittet: justera bromsar.
- Kontrollera att växlar är rätt justerade. Skulle växlar vara feljusterade, se avsnittet: justera växlar.
- Kontrollera lufttrycket i däcken och pumpa om det behövs. Rekommenderat lufttryck står på däckens sida.

#### Regelbunden kontroll

Gör det till en vana att se över cykeln regelbundet så minskar risken för otrevliga överraskningar.

Före cykling, kontrollera:

- att alla skruvar och detaljer sitter fast ordentligt.
- att fälgbromsens/skivbromsens bromsklossar inte är nedslitna.
- att däcken inte är slitna eller spruckna.
- att belysningen fungerar både fram och bak.
- att alla reflexer är hela och rena.
- att bromsarna fungerar som de ska.
- att däcken är ordentligt pumpade.

#### Cykla lagligt

Enligt lag måste en cykel alltid vara utrustad med broms och ringlocka.

I mörker måste cykeln även vara utrustad med strålkastare med vitt ljus fram, lykta med rött ljus bak, vit reflex fram och röd reflex bak samt orange eller vita reflexer i hjulen.

På allmän väg är det viktigt att tänka på följande:

- Som trafikant är du skyldig att känna till och följa gällande trafikregler.
- Vi rekommenderar att du alltid använder hjälm vid cykling. Är du under 15 år och färdas med en tvåhjulig cykel skall du enligt lag använda cykelhjälm.
- Lämna aldrig barn på cykeln.

### 4. SKÖTSELRÅD

1. Tvätta cykeln ofta, men använd inte högtryckstvätt, eftersom lager då kan skadas. Använd vanligt bilvax på alla lackade delar och rostskyddsmedel på de kromade och obehandlade delarna. Se till att hålla reglagekablar och vajer välsmorda.
2. Det är en god rutin att smörja alla rörliga delar efter tvätt. Smörjmedel sprayas med fördel på växlarans ledpunkter och inuti vajerhöljen.
3. Skicket på kedja och drev har stor betydelse för drivpaketets livslängd. Tänk därför på att regelbundet smörja varje länk på kedjan med kedjeolja – en droppe på varje länk är en god tumregel. Observera också att kedja och drev är förslitningskomponenter som måste bytas ut ibland. Detta gäller främst utanpåliggande växelsystem med ett flertal drev.
4. Om cykeln är i bruk året om, kan det vara värt att byta vajrar och höljen varje vår. Detta är en särskilt god åtgärd för cyklar med utanpåliggande växelsystem.
5. Vid utbyte av förslitningskomponenter såsom kedja, drev, vajrar, höljen, bromsklossar, däck, slangar etc. använd gärna Biltemas originaldelar.
6. Hjulager och styrlager bör plockas isär, rengöras och smörjas då och då. Anlita en fackman för den här typen av underhåll.
7. Ta för vana att med jämna mellanrum kontrollera att bromsar och växlar är rätt justerade.
8. Tänk på att alltid ha rätt lufttryck i däcken för att skydda hjulen och göra cyklingen säkrare. Vid torrt och jämnt väglag kan du fylla däcken upp till maximalt rekommenderat lufttryck. Vid lerigt och ojämnt underlag bör du inte fylla däcken till mer än strax över rekommenderat minimitryck. Rekommenderat tryck finns på däckets.
9. Använd belysning och reflexer när du cyklar i mörker.
10. Använd alltid godkänd cykelhjälm när du cyklar.
11. En korrekt justerad sadel har stor betydelse för cykelupplevelsen. Se därför till att anpassa sadelhöjden efter just dina behov. En gång om året bör också sadelstolpe och styrcam rengöras och smörjas in för att delarna inte ska fastna. Monteringsfett rekommenderas för infettning.

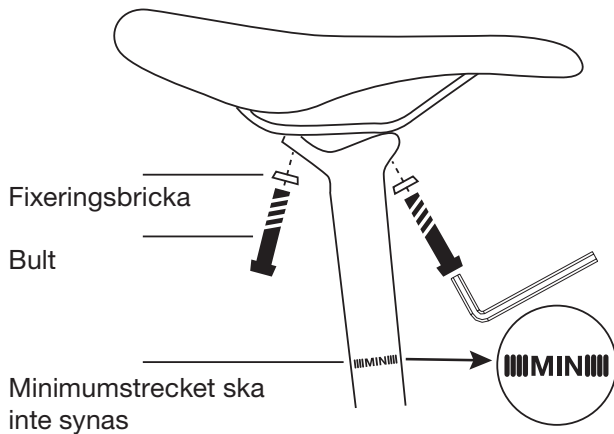
## 5. SERVICE OCH UNDERHÅLL

### Justera sadel och sadelstolpe

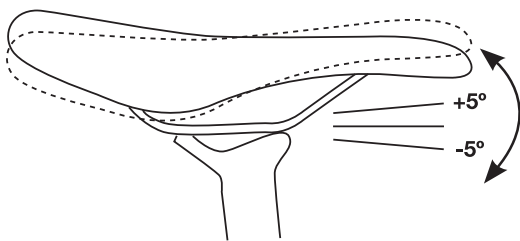
Det är viktigt att sadeln är korrekt inställd när du cyklar. En korrekt inställd sadel gör cykeln säker och komfortabel att framföra och bidrar även till effektiv trampning. Följ gärna riktlinjerna nedan när sadeln ställs in.

#### Följande verktyg behövs:

Insexnyckel 5 och 6 mm.



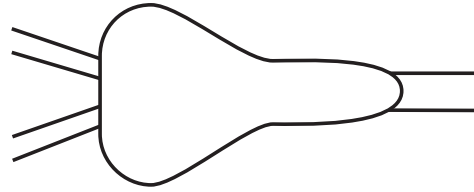
1. Börja med att justera sadelns vinkel på sadelstolpen. Lossa muttern/skruven som håller fast sadeln i stolpen.
2. Justera sadeln så att dess fram- och bakkant följer en horisontell linje.



3. Skjut sadeln framåt eller bakåt så att sadelstolpens klamma ligger mitt på sadelns räls.
4. Dra åt muttern/skruven när önskad position har ställts in.
5. Ställ in lämplig höjd på sadeln genom att lossa snabbkopplingen som klämmer fast sadelstolpen vid ramen.
6. Höjden justeras genom att flytta sadelstolpen upp eller ner. Sadelstolpen får inte höjas över minimumsträcket.
7. Spänn snabbkopplingen till sadelstolpen när önskad höjd har ställts in. Kontrollera att snabbkopplingen är ordentligt spänd genom att försöka vrida sadeln i sidled, sadeln ska inte gå att vridas i sidled.



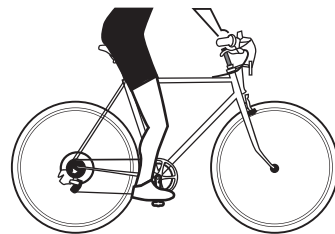
**Varning!** Om sadeln glider i sidled, knakar eller rör sig när du sitter på den, så måste sadeln spännas fast hårdare.



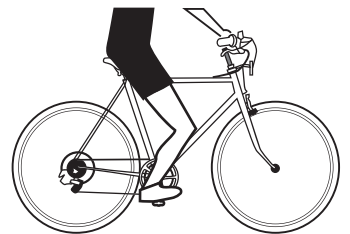
**OBS!** Stolpens höjd får inte överskrida minimimarkeringen. Markeringen ska döljas av sadelröret.

En tumregel för att få rätt sadelhöjd, är att utgå ifrån hur du sitter på sadeln när ena pedalen befinner sig i bottenläge. Du ska kunna sträcka ut benet när du har pedalen under hålfoten.

#### Rätt



#### Fel



#### Kontrollera sittställning

- Placera trampornas vevarmar i horisontellt läge och sätt dig sedan på sadeln med ena foten på den främre pedalen.
- Placera foten så att stortåleden befinner sig ovanför pedalaxeln.
- Sittställningen är korrekt om du kan dra en lodrät linje mellan knäspetsen och stortåleden. Om inte, bör sadelstolpens höjd justeras.

## JUSTERA FRAMGAFFEL

### Justera luftfjädrad framgaffel

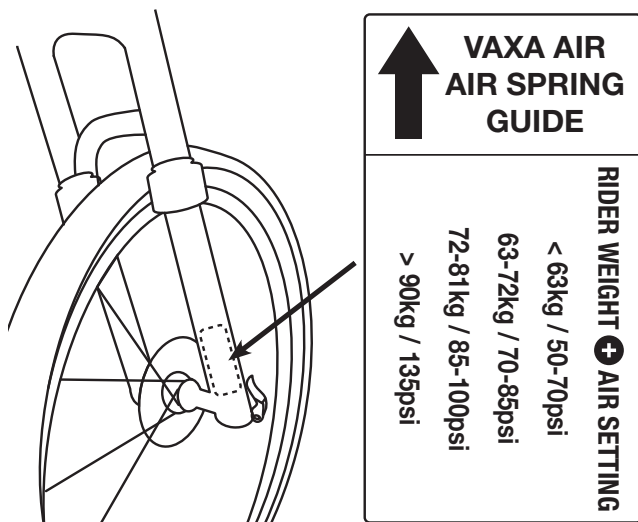
#### Verktyg som behövs:

Gaffelpump med tryckmätare

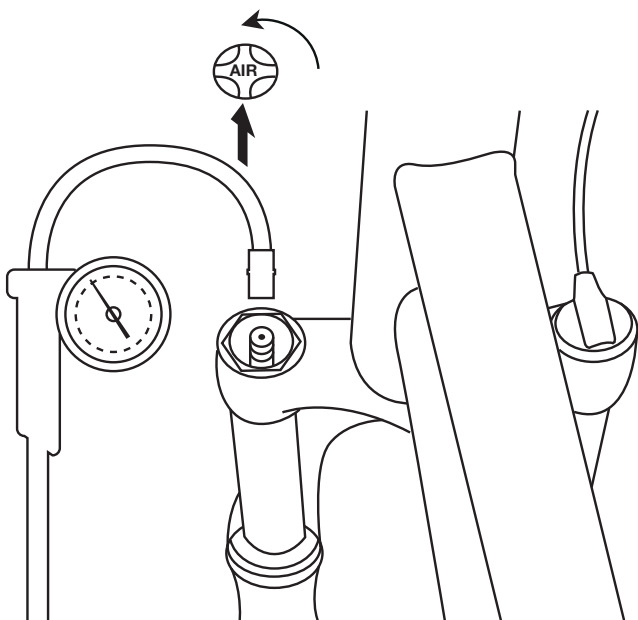


På höger sida av gaffeln sitter en klisterlapp med tabell för rätt lufttryck till din gaffel. Denna tabell förklarar vilket lufttryck som är bäst, baserat på cyklistens vikt. Vikten inkluderar cyklistens kläder och eventuell extrautrustning.

#### Tabell för lufttryck



På vänster sida av gaffeln finns ett lock som det står AIR/Luft på som går att skruva av. Med hjälp av gaffelpumpen pumpar du gaffeln till rätt tryck. På detta vis kan du även reglera hur mycket gaffeln ska tryckas ihop när du sätter dig på cykeln.

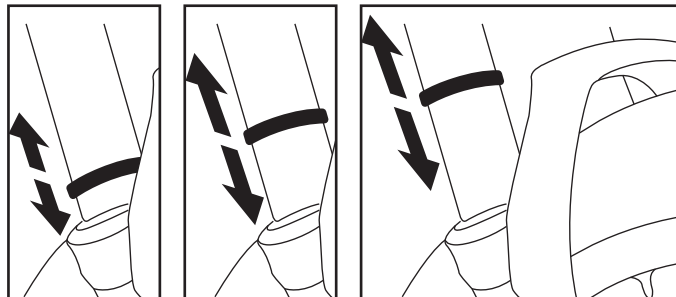


När du har tagit av Air/Luft-locket, så skruvar du fast gaffelpumpen på gaffeln och pumpar upp det lufttryck som passar bäst för dig enligt tabellen på gaffelns högra sida. Sammantaget ska gaffelns fjädringskompression vara cirka 10–20 % av gaffelns totala slaglängd när du sätter dig på cykeln. Till exempel, är gaffelns slaglängd 120 mm så blir gaffelns fjädringskompression ungefär 12 mm. Prova dig fram för att hitta rätt inställningar för just dig och det underlag du cyklar på.

#### Ta hjälp av gummiringen

Med hjälp av den lilla gummiringen på gaffeln kan du enkelt kontrollera fjädringskompressionen. Rulla ner gummiringen till botten och sedan sätt dig på cykeln medan den står still. Kliv sedan försiktigt av cykeln utan att lägga tryck på styret. Gummiringen runt gaffelns ben kommer nu att visa hur mycket kompression det blev.

Gummiringen till vänster visar för högt lufttryck och kompressionen blir för stark. Gummiringen till höger visar för lågt lufttryck och kompressionen blir i detta fall för svag. På bilden i mitten visar gummiringen en bra inställning med lagom kompression. På vissa gafflar finns det millimetermarkeringar med rekommenderat kompressionsmått. Det är viktigt att du har rätt lufttryck i gaffeln för bästa komfort när du cyklar.

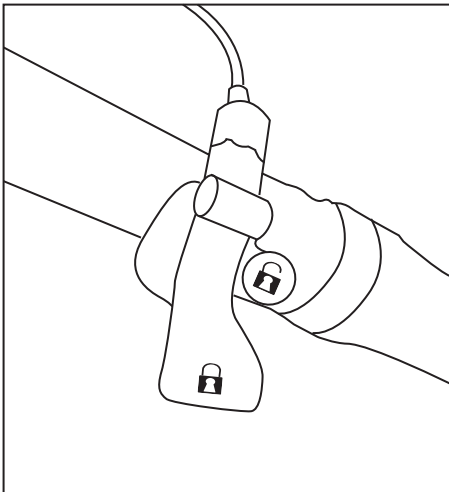


#### Ställa in "rebound"

Du kan även justera gaffelns "rebound", det vill säga hur snabbt gaffeln ska fjädra tillbaka efter att den har komprimerats. Det sitter en bult under det högra gaffelbenet där du justerar rebounden. Vitsen är att gaffeln ska fjädra tillbaka så snabbt som möjligt utan att framhjulet lämnar marken. Går det för långsamt hinner inte gaffeln återgå till normalläge innan nästa kompression kommer. Du kan prova dig fram genom att ställa dig grensle över cykeln och trycka ner på styret med hela din vikt och snabbt släppa på trycket genom att nästan släppa styret. Gaffeln kommer nu snabbt att fjädra tillbaka och hjulet ska inte lämna marken.

## Låsbar framgaffel

På en låsbar dämpare sitter låsvredet på det högra gaffelbenet eller så finns det ett fjärreglage på styret. Låsvredet/fjärreglaget har två lägen, öppen (fjädrande dämpare) eller låst (icke fjädrande dämpare). När dämparen är i låst läge så betyder det att den kan röra sig så lite som möjligt, det betyder inte att den blir helt stel.

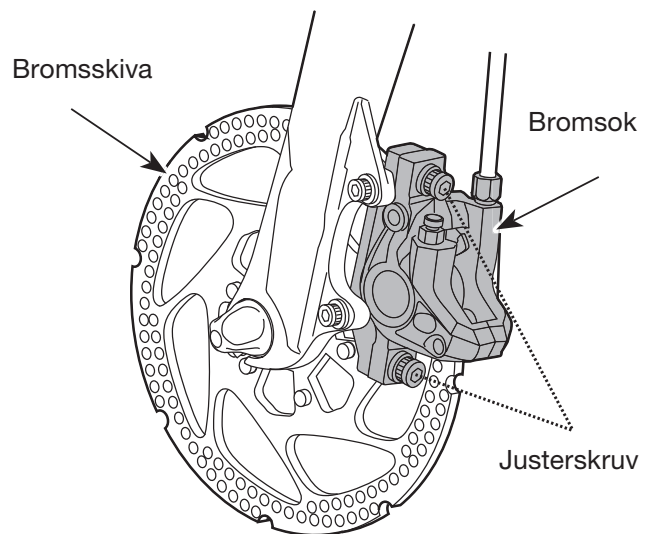


## JUSTERA BROMSAR

Bromsarna utgör några av de viktigaste delarna på cykeln. Det är därför en god vana att med jämna mellanrum kontrollera bromsarnas kondition. Se till att alla skruvar är ordentligt fastdragna och att inga bromsklossar är utslitna.

### Justering av hydrauliska skivbromsar

Den här cykeln är utrustad med hydrauliska skivbromsar. Du justerar bromsarna genom att lossa de två justerskruvar som håller dem på plats. Tryck på bromshandtaget och håll i det medan du drar åt justerskruvarna.



Gör gärna en enkel rutinkontroll av bromsarna och försäkra dig om att de tar som de ska genom att göra ett par hårdare inbromsningar under kontrollerade förhållanden. Kläm till om bromshandtaget under en testtur för att aktivera bromsen. Kontrollera att bromssträcka är så lång som du förväntar dig, så att du känner att du behärskar cykelns framfart. Använd frambromsen med försiktighet eftersom skivbromsar tar hårt. Bromsar du hårt med enbart frambromsen kan det resultera i en olycka. Följ anvisningarna noggrant för bästa säkerhet. Vid minsta tveksamhet om hur bromsarna ska justeras, bör en cykelverkstad utföra åtgärderna.



**Varning!** Använd frambromsen med försiktighet. En hård inbromsning med frambromsen kan resultera i en allvarlig olycka.

## Byte av bromsbelägg (hydraulisk skivbroms)

### Följande verktyg behövs:

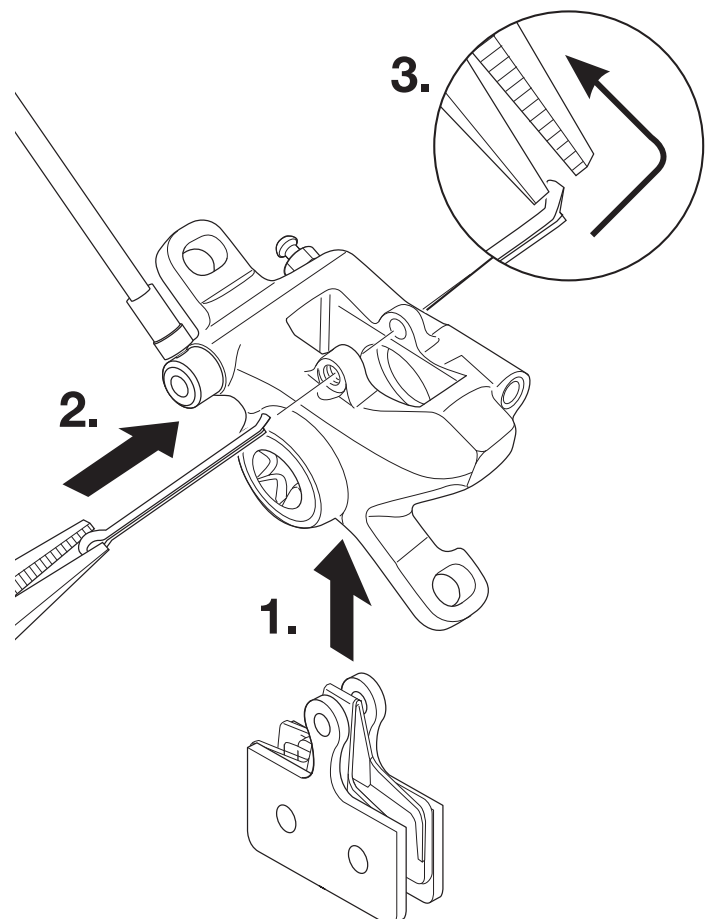
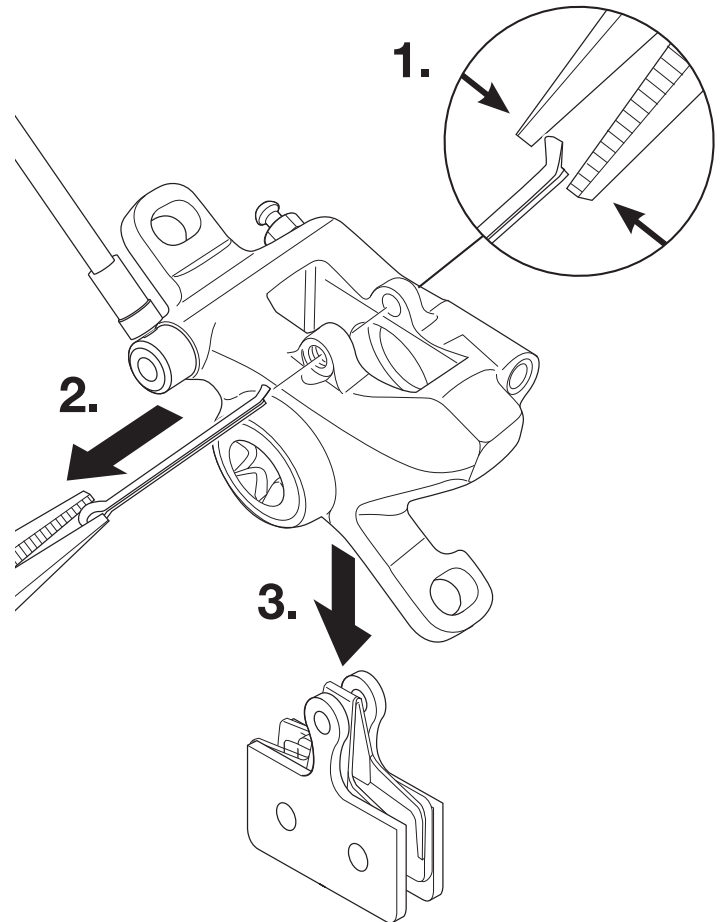
En tång.

1. Ta av hjulet till det bromsok som du ska byta belägg på. Tänk på att inte klämma åt bromshandtaget när hjulet är av för då kan bromsoket förstöras.
2. När hjulet är av tar du tången och klämmer åt runt den böjda änden av säkringsstaven som går igenom bromsoket och bromsbeläggen och plattar till den så att den kan dras ur bromsoket.
3. När säkringsstaven är klämd och utdragen kan bromsbeläggen plockas av. När bromsbeläggen är borttagna kan bromsoket torkas av med en trasa.
4. Plocka fram de nya bromsbeläggen och sätt fixeringsfjäders mellan beläggen och för in beläggen i bromsoket med öglorna först.
5. Se till att beläggens öglor hamnar i samma linje som öglorna på bromsoket. Sedan för du in säkringsstaven genom alla öglorna.
6. Nu sitter säkringsstaven igenom bromsoket och bromsbeläggen. Då tar du tången igen och böjer säkringsstaven på den platta sidan tills den är tillräckligt böjd för att inte kunna åka ut.
7. Nu kan du sätta tillbaka hjulet igen. Var försiktig och se till så att bromsskivan hamnar mellan de två nya bromsbeläggen.



**Varning!** Var försiktig när du servar bromsarna så att du inte får olja eller fett på bromsbelägg eller bromsskivor. Detta resulterar i att bromsverkan försämras avsevärt. Har du fått olja eller fett på bromsskivor eller bromsbelägg måste dessa bytas ut.

**OBS!** Om din cykel är utrustad med skivbroms bak, rekommenderar vi att du använder en liten distans för att hålla bromsklossarna separerade efter att du har lyft av bakhjulet. Bromshandtaget från aldrig tryckas in när hjulet med bromsskiva inte är på plats. Var försiktig när du monterar tillbaka hjulet så att du inte skadar bromsklossarna.



## JUSTERA VÄXLAR

### Utanpåliggande växlar

Växelmekanismen justeras i huvudsak genom att växelvajern spänns och växelns ändlägen justeras. Två justerskruvar begränsar rörligheten mellan ytter- och innerläge. Skruvarna sitter på framväxelns ovansida samt på bakväxelns baksida.

Ett vanligt tecken på att växelvajern behöver spännas är om kedjan rasslar och hoppar okontrollerat mellan dreven. Det är vajerns längd i förhållande till växelvajershöljet som påverkar var växelförare och kedja hamnar.

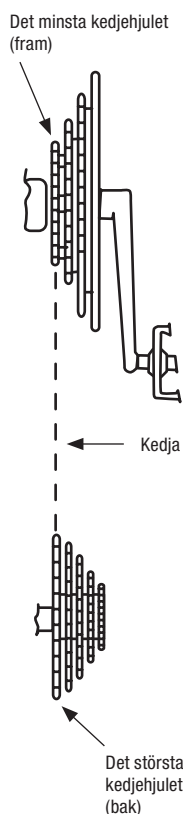
Inställningar av justerskruvarna görs oftast bara i samband med grundinställning av ny cykel. Däremot kan växelvajern behöva justeras då och då, eftersom den töjs ut med tiden.

**OBS!** Bakhjulet får inte röra marken då växelsystemet justeras. Veva den högra trampan med höger hand (så att kedjan driver dreven runt hela tiden), och justera växeln med vänster hand.

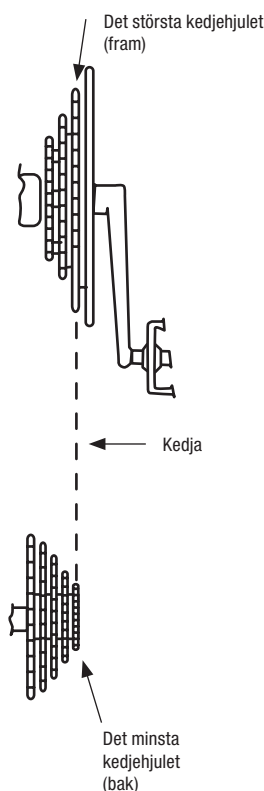
### Växla smart

Undvik att växla så att kedjan hamnar på största klingan fram och största klingan bak. Detsamma gäller minsta klingan fram och minsta klingan bak. Detta får kedjan att hamna i ett diagonalt läge som är slitsamt för både kedja och kassett. Försök att bibehålla en så rak linje på kjedan som möjligt när du växlar, så som illustrationerna under visar.

#### Lägsta växelläge



#### Högsta växelläge



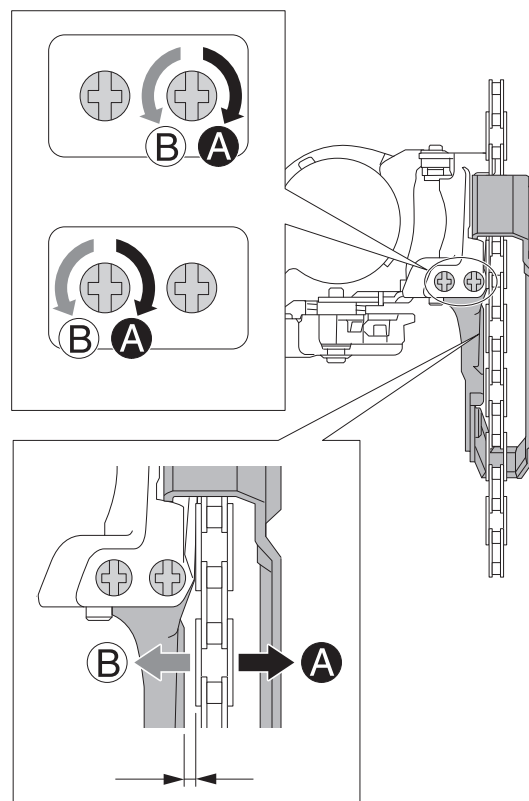
## Justering av framväxel

### Följande verktyg behövs:

Liten kryss- eller spårmejsel och Insexnyckel 5 mm.

### Ställ in växelns ändlägen:

1. Börja med att sätta växelreglaget på den lägsta växeln, så att kedjan ligger på det minsta kedjehjulet fram och på det största kedjehjulet bak.
2. Vrid på skruven märkt med ett "L" (Low) för att ställa in avståndet mellan kedjan och kedjestyrningens inre platta. Avståndet ska vara 1–2 mm.
3. Lägg i cykelns högsta växel, så att kedjan ligger på det största kedjehjulet fram och det minsta kedjehjulet bak.
4. Sätt handen mellan framväxelvajern och ramen, och dra lätt utåt tills det tar stopp.
5. Vrid på skruven märkt med ett "H" (High) för att ställa in avståndet mellan kedjan och kedjestyrningens yttre platta. Avståndet ska vara 1–2 mm.

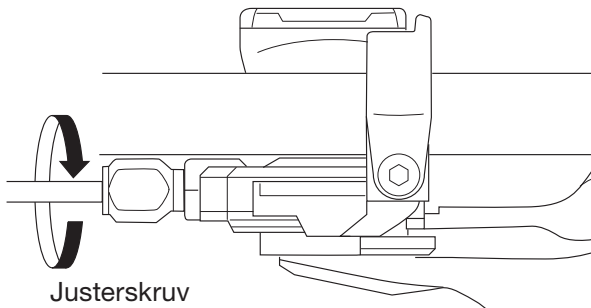


**Tips!** Försök att hålla kedjan så rak som möjligt i de olika växellägena när du cyklar. Det vill säga växla inte för mycket upp eller ner med bakväxeln utan att byta kugghjul fram. På så vis undviker du en alltför diagonal vinkel på kedjan.

**Tips!** Kontrollera vilken skruv som är High respektive Low, det kan skilja sig mellan olika cykelmodeller.

## Inställning av växelvajern

1. Växla över kedjan till det mellersta kedjehjulet fram. Kedjan ska dock ligga kvar på det minsta kedjehjulet bak.
2. Kontrollera att det fortfarande finns frigång mellan kedjan och kedjestyrningens yttre platta. Om inte, spänn framväxelvajern genom att vrida på vajerhöljets justerskruva i framväxelreglaget moturs.



3. Växla över kedjan till det största kedjehjulet bak. Kontrollera att avståndet mellan kedja och kedjestyrningens inre platta är 1–2 mm. Om kedjan ligger för nära, justera avståndet genom att vrida vajerhöljets justerskruva medurs för att minska spänningen.

## Justering av bakväxel

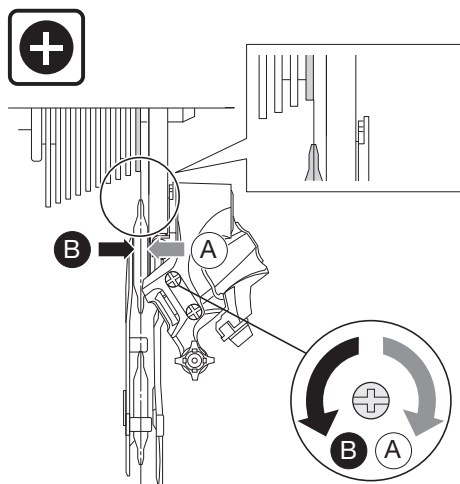
### Följande verktyg behövs:

liten kryss- eller spårmejsel, insexnyckel (5 mm).

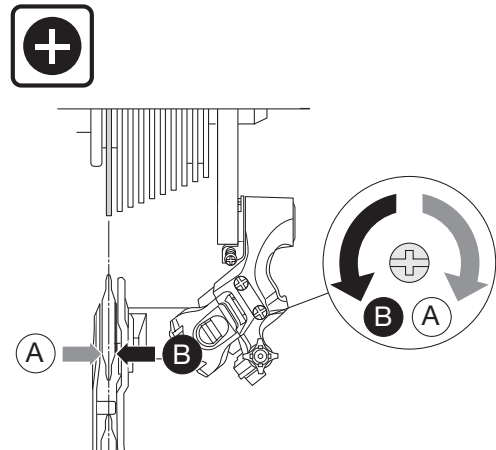
Kontrollera bakväxelns justeringar om den inte fungerar som den ska eller om den låter konstigt. Mindre justeringar av bakväxeln och kedjans position i förhållande till bakhjulet görs med justerskruven. Bakväxeln är grundjusterad när den kommer från fabrik, och behöver vanligtvis inte justeras om.

## Ställ in växels ändlägen

1. Se till så att kedjan ligger på det största kedjehjulet fram och det minsta kedjehjulet bak genom att sätta växelreglaget i cykelns högsta växel.
2. Justera bakväxeln genom att vrida på justerskruven märkt med ett "H" (High). De båda rulltrissor som kedjan ligger på ska hamna i en lodrät linje under det minsta kedjehjulet bak.

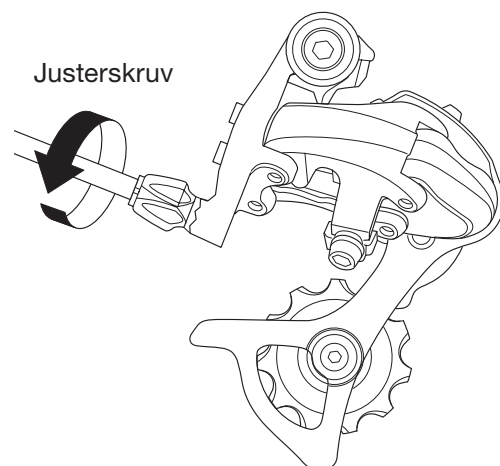


3. Sätt växelreglaget till cykelns lägsta växel så att kedjan löper på det minsta kedjehjulet fram och det största kedjehjulet bak.
4. Dra ut kedja och rulltrissor en bit genom att kila in ett finger mellan växelvajern och bakgaffeln. Kontrollera att kedja och rulltrissor hamnar på en lodrät linje under det största kedjehjulet. Om inte, justera med justerskruven markerad med ett "L" (Low), samtidigt som vajern hålls sträckt.



## Inställning av växelvajern

1. Se till att kedjan ligger på det mellersta kedjehjulet fram. Rotera vevpartiet några gånger och låt kedjan löpa några varv på varje bakdrev. Om kedjan rör sig friktionsfritt och utan missljud, är växelvajern korrekt inställd. Om inte, justera vajern med hjälp av justerskruvan som sitter vid vajerhöljet på bakväxeln.



2. Om kedjan dröjer sig kvar i samband med förflyttning mot större drev (lägre växel), spänn vajern genom att vrida justerskruvan moturs.
3. Om kedjan dröjer sig kvar i samband med förflyttning mot mindre drev (högre växel), släpp på vajern genom att vrida justerskruvan medurs.

Skulle justeringshylsornas omfång inte räcka till, kan vajern grovjusteras med den insexskruven som håller fast vajern i bakväxeln. Släpp på skruven, justera vajerns spänning och dra sedan åt skruven igen.

# VELKOMMEN

Takk for at du velger en Biltema-sykkel!

Denne håndboken viser deg hvordan du monterer den nye sykkelen, og gir deg gode råd og instruksjoner om hvordan du skal ta vare på den for at den skal fungere bra og holde lenge.

Sykkelens sikkerhet og funksjonalitet er tett knyttet til stell og vedlikehold. Jevnlig sykkelpleie gjør sykkelen til et morsommere og sikrere transportmiddel, og du får mer ut av syklingen.

Du bør alltid henvende deg til en fagperson dersom du føler deg usikker på hvordan sykkelen skal justeres, repareres eller utføres service på.

Skriv ned sykkelens rammenummer og oppbevar det på et trygt sted. Sykkelen har også et merke som informerer om rammestørrelse, hjulstørrelse og EN-standard.

Lykke til med din nye sykkel!

## INNHOLDSFORTEGNELSE

1. SYKKELENS DELER, OVERSIKT
2. MONTERING
  - Styre
  - Forhjul
  - Sete
  - Pedaler
  - Detaljer
  - Montere/demontere bakhjul
3. VIKTIG INFORMASJON
  - Kontroll før første sykkelturn
  - Regelmessig kontroll
  - Sykle lovlig
4. VEDLIKEHOLDSRÅD
5. SERVICE OG VEDLIKEHOLD
  - Justere sete og setepinne
  - Justere forgaffel
  - Justere bremses
  - Justere gir

## 1. SYKKELENS DELER, OVERSIKT

1. Ramme: Aluminium
2. Forgaffel: Dempet, låsbar luftfjæret. 120 mm slaglengde
3. Hjul: 29", aluminiumsfelg med dobbel bunn
4. Dekk: 29 x 2,25"/57-622, Vee Tire
5. Styre: Aluminium
6. Styrestem: Aluminium, A-head
7. Håndtak: Lock-on
8. Girwire
9. Bakgir: Shimano Deore, 10 gir
10. Girsystem: 10 x 1 gir
11. Girwire: Bak
12. Krankparti: 32 t, 175 mm
13. Pedaler: Plattformpedal aluminium 9/16", anti-slip pins
14. Veivlager: BSA 68/73 mm
15. Styrelager: Ugjenget og forseglet
16. Brems håndtak
17. Forbrems: Hydraulisk skivebremse
18. Bakbrems: Hydraulisk skivebremse
19. Kasset: 10 klinger
20. Kjetting: KMC
21. Sete: Selle Royal
22. Setepinne: 30,9 mm, 350 mm
23. Seteklemme: Hurtigkobling, 34,9 mm
24. Ringeklokke
25. Refleks: Foran, bak, hjul

Totalvekt: 14 kg

Rammehøyde: 47 cm



## 2. MONTERING

### Oversikt over deler

Les gjennom monteringsanvisningene før du tar fatt på monteringen.

Pakk opp den nye sykkelen, og fjern all emballasje. Emballasjen gjenvinnes i samsvar med lokale forskrifter.

Kontroller at alle deler er med i kartongen, og at ingenting er skadet. Skulle en del mangle, eller sykkelen ha en skade, ber vi deg kontakte nærmeste Biltema-varehus.



### Du kan få bruk for følgende verktøy for monteringen:

- Fett
- Kombinasjonsnøkler, størrelse 8, 2 x 10, 13, 14 og 15 mm
- Unbrakonøkler, størrelse 3, 4, 5 og 6 mm
- Kryssportrekker PH2
- Avbitertang



## STYRE

Styret er festet til sykkelrammen med gir- og bremsvairer. Se til at vairerne havner på riktig side av forgaffelen ved montering av styret.

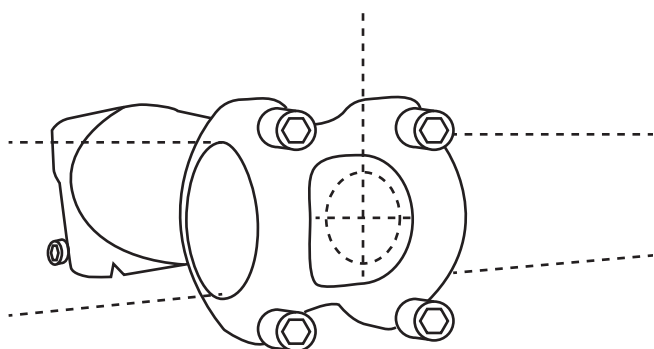
### Du trenger følgende verktøy:

Unbrakonøkkel, 5 eller 6 mm.

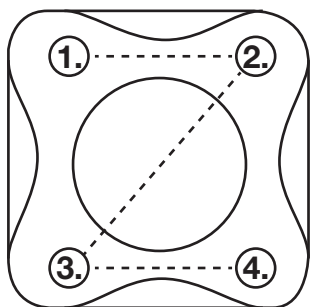
### Styre med styrestamme for ugjengede styrerør

1. Løsne de fire skruene til festet.
2. Hold styret på plass. Se til at styret havner på riktig side og er sentralt plassert.
3. Skru fast de fire skruene. Stram vekselvis.

Sentrer styret etter symbolene på forsiden.



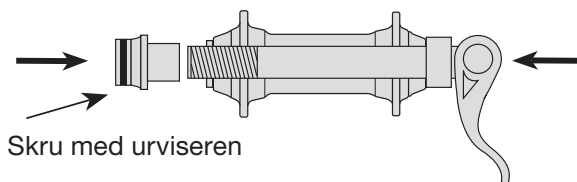
Skru litt om gangen, i et Z-mønster, fra 1 til 4.



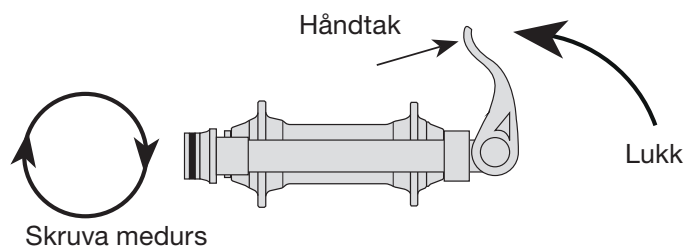
## FORHJUL

### Montere forhjul med gjennomgående hurtigkobling

1. Plasser hjulet slik at gaffelen hviler på hjulets nav. Påse at bremseskiven havner på riktig sted.
2. Tre hurtigkoblingen gjennom, slik at den går hele veien gjennom gaffel og hjul.
3. Hold i håndtaket, og skru fast justeringsmutteren på skivebremsiden. 4. Steng håndtaket, og påse at det ikke er løst.



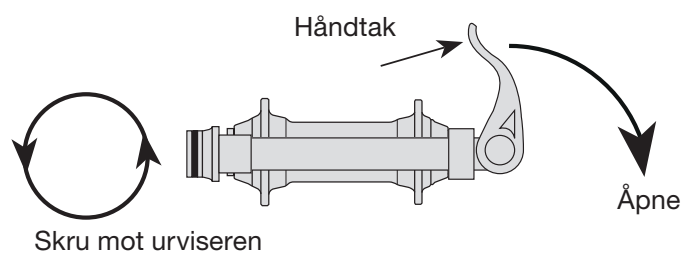
Skru med urviseren



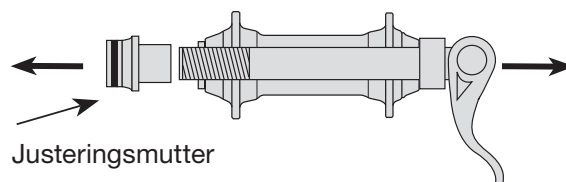
Skruva medurs

### Demontere forhjul med gjennomgående hurtigkobling

1. Kontroller at hurtigkoblingen er i åpen posisjon.
2. Hold i håndtaket, og skru justeringsmutteren helt av.
3. Trekk forsiktig ut hurtigkoblingen.
4. Hold i hjulet, og løft forsiktig i sykkelen ved å holde i styrestammen.



Skru mot urviseren



Justeringsmutter



**Advarsel!** Kontroller at hurtigkoblingen sitter godt fast. Et løst hjul kan føre til alvorlig ulykke.

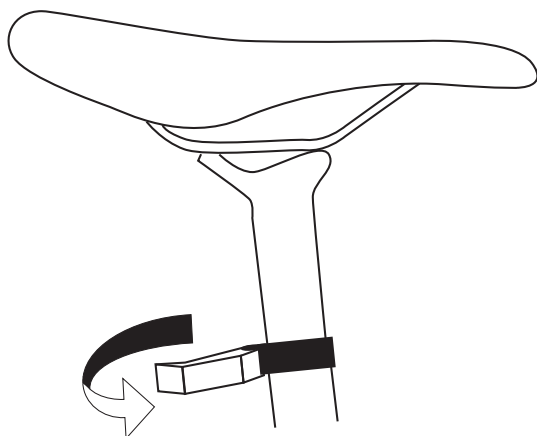
## SETE

### Du trenger følgende verktøy:

Unbrakonøkkel 5 mm.

1. Smør inn setepinnen med fett.
2. Plasser setepinnen i hullet for denne i rammen.
3. Stram hurtigkoblingen.

Skulle sete og setepinne trenge justering, se kapittelet Service og vedlikehold.



**Advarsel!** Kontroller at seteklemmen sitter godt fast. Ellers kan setepinnen gli ned i røret når syklisten sykler over humper.

## PEDALER

Ved montering av pedaler på krankarmene, skal gjengene smøres med litt monteringsfett. Pedalene er merket med "L" (venstre) og "R" (høyre) på bolten som skrues fast i pedalarmen. Pass på at riktig pedal monteres på respektiv pedalarm.

### Viktig!

**Vær oppmerksom når pedalene skrues fast! Dersom du prøver å skru fast en pedal på feil side, ødelegges både pedal og pedalarm, noe som medfører at begge deler må skiftes ut. Pass også på å ikke skru pedalele skrått inn i pedalarmen, noe som også vil forårsake at både pedal og pedalarm blir ødelagt. Feilmonterte pedaler kan løsne, og dette kan medføre personskade eller skade på sykkel.**

### Du trenger følgende verktøy:

Kombinasjonsnøkkel 15 mm og fett (universal)

1. Smør inn bolten på pedalen med fett.



2. Skru først pedalen på plass for hånd, slik at du merker at den havner riktig i gjengene.
3. Skru deretter pedalen godt fast med en nøkkel (35 Nm).

**OBS!** Venstre pedal skrues mot urviseren da den er venstregjenget.



## DETALJER

- Ringeklokken monteres på styret.
- Bakre refleks monteres på setepinnen.
- Fremre refleks monteres på styret.

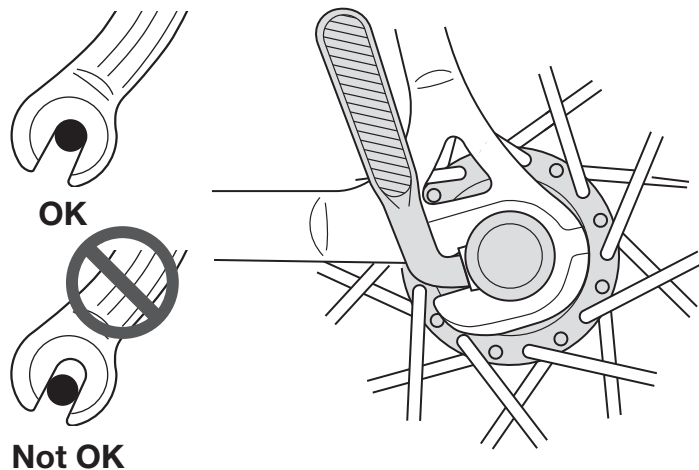
## MONTERING/DEMONTERING AV BAKHJUL

### Demontere bakhjul med hurtigkobling

1. Legg giret i ytterste krans (høyt gir, bak).
2. Åpne hurtigkoblingen (se side 5).
3. Hold i setepinnen med venstre hånd.
4. Ta tak i bakgiret med høyre hånd, og trekk forsiktig mot deg.
5. Løft deretter sakte med både høyre og venstre hånd til hjulet løsner.

### Montere bakhjul med hurtigkobling

1. Kontroller at giret ligger i ytterste posisjon (høyt gir, bak).
2. Før bakhjulets kassett inn foran bakgiret, slik at kjedet legger seg på den ytterste kransen (minste).
3. Styr deretter hjulet mot deg til hurtigkoblingen havner riktig i festet på rammen.
4. Stram hurtigkoblingen (se side 5).



**Advarsel!** Ikke plasser sykkelen slik at den hviler på bakgiret når du har tatt av hjulet. Det kan føre til skader på bakgiret



**Tips!** Det anbefales å bruke reparasjonsstativ. Det gjør det enklere å montere og demontere hjulene.

### 3. VIKTIG INFORMASJON

#### Kontroll før første sykkeltur

Kontroller følgende før sykkelen brukes for første gang.

- Mange deler på sykkelen monteres på fabrikken. Kontroller at hjulene sitter fast, og stram/juster alle andre skruer, bolter og festeanordninger.
- Kontroller at bremseklossene på forbremsen ligger midt på felgen. Se avsnittet Justere bremses hvis de ikke gjør det.
- Kontroller at girene er riktig justert. Se avsnittet Justere gir hvis girene er feil justert.
- Kontroller lufttrykket i dekkene, og pump dem ved behov. Anbefalt lufttrykk står på siden av dekkene.

#### Regelmessig kontroll

Gjør det til en vane å kontrollere sykkelen regelmessig. Da reduserer du risikoen for ubehagelige overraskelser.

Kontroller følgende før du bruker sykkelen:

- At alle skruer og deler sitter godt fast.
- At felgbremsen/skivebremsens bremseklosser ikke nedslitte.
- At dekkene ikke er slitte eller har sprekker.
- At lyset foran og bak fungerer.
- At alle reflekser er hele og rene.
- At bremsene fungerer som de skal.
- At dekkene er pumpet opp til riktig trykk.

#### Sykle lovlig

Loven sier at alle sykler må være utstyrt med minst to separate bremses og en ringeklokke.

Ved sykling i mørke eller skumring på vanlig veg, skal sykkelen ha tente lykter med hvitt eller gult lys foran og rødt lys bak. Lyktene skal være festet på sykkelen og ha fast eller blinkende lys. Sykkelen skal også ha rød refleks bak og hvit eller gul refleks på begge sider av pedalene eller på pedalarmene.

På offentlig vei bør du tenke over følgende:

- Som trafikant må du kjenne til og overholde gjeldende trafikkregler.
- Vi anbefaler at du alltid bruker hjelm når du sykler. Hvis du er under 15 år og bruker tohjuls sykkel, bør du bruke sykkelhjelme.
- La aldri barn sitte alene på sykkelen.

### 4. VEDLIKEHOLDSRÅD

1. Vask sykkelen ofte, men bruk ikke høytrykksvasker, fordi dette kan skade lagrene. Bruk vanlig bilvoks på alle lakkerte deler og rustbeskyttelsesmiddel på de forkrommede og ubehandlede delene. Sørg for å holde kabler og vaiere velsmurte.
2. Det er en god rutine å smøre alle bevegelige deler etter vask. Smøremiddel sprayes med fordel på girenes leddpunkt og inne i vaierstrømpene.
3. Tilstanden til kjede og drev har stor betydning for drivverkets levetid. Husk derfor å smøre hvert ledd på kjedet med kjedeolje – en dråpe på hvert ledd er en god tommelfingerregel. Vær også klar over at kjede og drev er slitedeler som må skiftes ut iblant. Dette gjelder først og fremst utenpåliggende girsystem med flere drev.
4. Dersom sykkelen er i bruk året rundt, kan det være fordelaktig å skifte vaiere og strømpes hver vår. Dette gjelder spesielt for sykler med utenpåliggende girsystem.
5. Bruk gjerne Biltemas originaldelers ved utskifting av slitedeler så som kjede, drev, vaiere, strømpes, bremseklosser, dekk, slanger etc.
6. Hjullager og styrelager bør tas fra hverandre, rengjøres og smøres fra tid til annen. La en fagperson utføre denne typen vedlikehold.
7. Gjør det til en vane å jevnlig kontrollere at bremses og gir er riktig justert.
8. Husk på å alltid ha riktig lufttrykk i dekkene for å beskytte hjulene og gjøre syklingen sikrere. For tørr og jevn veibane kan du fylle dekkene opp til maksimalt anbefalt lufttrykk. For gjørmete og ujevnt underlag bør du ikke fylle dekkene til mer enn like over anbefalt minimumstrykk. Anbefalt trykk finner du på dekket.
9. Bruk lykt og reflekser når du sykler i mørket.
10. Bruk alltid godkjent sykkelhjelme når du sykler.
11. Et korrekt justert sete har stor betydning for sykkelopplevelsen. Pass derfor på å tilpasse setehøyden nøyaktig etter ditt behov. En gang om året bør også setepinne og styrestamme rengjøres og smøres for at delene ikke skal settes seg fast. Monteringsfett anbefales for innfetting.

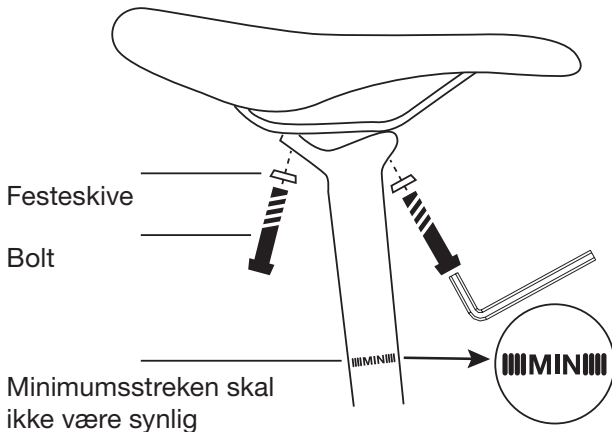
## 5. SERVICE OG VEDLIKEHOLD

### Justere sete og setepinne

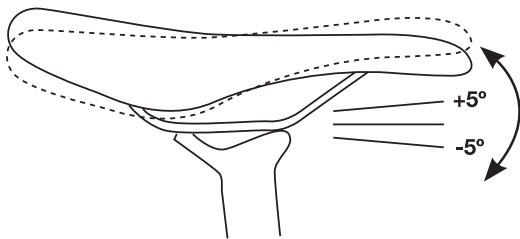
Det er viktig at setet er korrekt innstilt når du sykler. Et korrekt innstilt sete gjør sykkelen sikker og komfortabel å sykle og bidrar også til effektiv tråkking. Følg gjerne retningslinjene nedenfor når du stiller inn setet.

#### Du trenger følgende verktøy:

Unbrakonøkkel 5 og 6 mm.



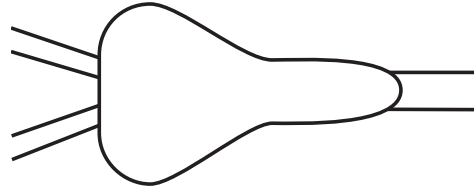
1. Begynn med å justere setets vinkel på setepinnen. Løsne mutteren/skruen som holder setet fast i pinnen.
2. Juster setet slik at dets for- og bakkant følger en horisontal linje.



3. Skyv setet forover eller bakover slik at setepinnens klemme ligger midt på setets skinner.
4. Stram mutteren/skruen når ønsket posisjon er stilt inn.
5. Still inn passe høyde på setet ved å løsne på hurtigkoblingen som klemmer fast setepinnen ved rammen.
6. Høyden justeres ved å flytte setepinnen opp eller ned. Setepinnen må ikke heves over minimumstreken.
7. Fest hurtigkoblingen til setepinnen når ønsket høyde er stilt inn. Kontroller at hurtigkoblingen sitter fast ved å prøve å vri setet fra side til side. Det skal ikke gå an å vri setet til siden.



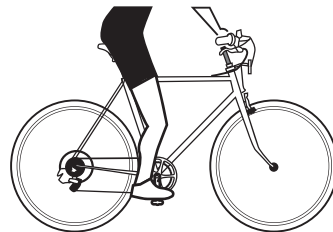
**Advarsel!** Hvis setet glir sideveis, knirker eller beveger seg når du sitter på det, må setet festes hardere.



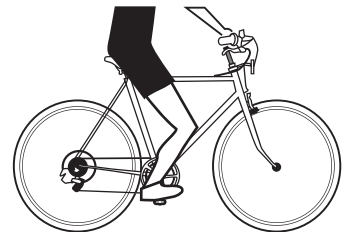
**OBS!** Stolpens høyde må ikke overstige minimumsmerket. Markeringen skal skjules av seterøret.

En tommelfingerregel for å få riktig setehøyde er å gå ut fra hvordan du sitter på setet når den ene pedalen befinner seg i bunnposisjon. Du skal kunne strekke ut beinet når du har pedalen under fotbuen.

#### Riktig



#### Feil



#### Kontrollere sittestilling

- Plasser pedalenes krankarmer i horisontal posisjon, og sett deg deretter på setet med den ene foten på den fremre pedalen.
- Plasser foten slik at stortåleddet befinner seg ovenfor pedalakselen.
- Sittestillingen er korrekt dersom du kan trekke en loddrett linje mellom knespiss og stortåledd. Hvis ikke, bør setepinnens høyde justeres.

## JUSTERE FORGAFFEL

### Juster luftfjæret forgaffel

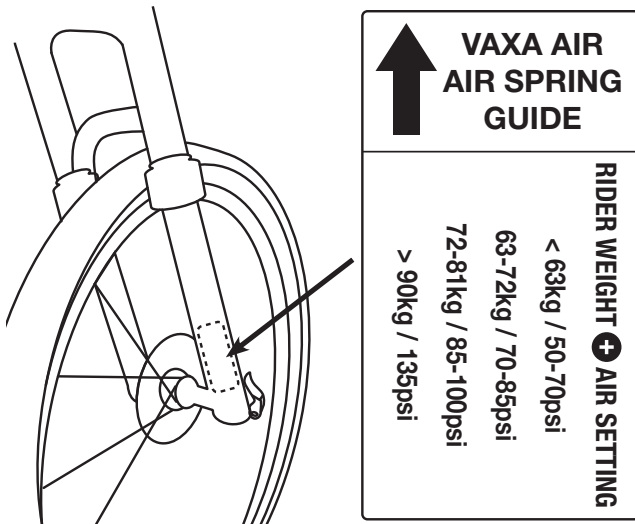
#### Nødvendig verktøy:

Gaffelpumpe med trykkmåler

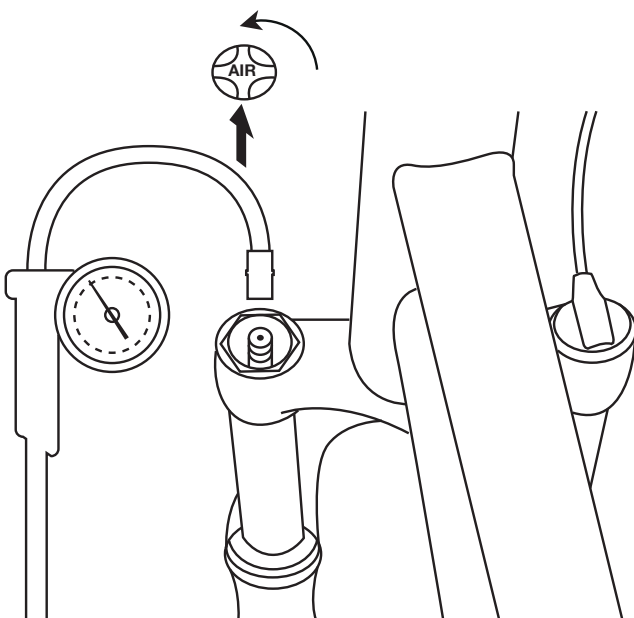


På høyre side av gaffelen er det et klistremærke med tabell for riktig lufttrykk til gaffelen din. Denne tabellen forklarer hvilket lufttrykk som er best, basert på syklistens vekt. Vekten inkluderer syklistens klær og eventuelt ekstrautstyr.

#### Tabell for lufttrykk



På venstre side av gaffelen er det et lokk som det står AIR/Luft på, og som kan skrues av. Bruk gaffelpumpen til å pumpe gaffelen til riktig trykk. På den måten kan du også regulere hvor mye gaffelen skal trykkes sammen når du setter deg på sykkel.

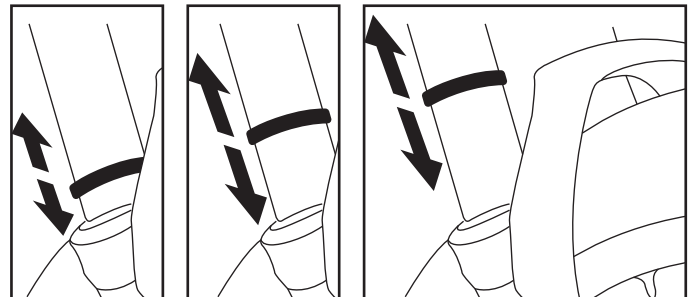


Når du har tatt av Air/Luft-lokket, skrur du fast gaffelpumpen på gaffelen og pumper til det lufttrykket som er best for deg, basert på tabellen på høyre side av gaffelen. Totalt skal gaffelens fjæringskompresjon være cirka 10–20 % av gaffelens totale slaglengde når du setter deg på sykkel. Hvis for eksempel gaffelens slaglengde er 120 mm, blir gaffelens fjæringskompresjon cirka 12 mm. Prøv deg fram for å finne riktig innstilling for deg og det underlaget du sykler på.

#### Bruk gummiringen

Med den lille gummiringen på gaffelen kan du enkelt kontrollere fjæringskompresjonen. Rull ned gummiringen til bunnen, og sett deg på sykkel mens den står i ro. Gå forsiktig av sykkel uten å legge vekt på styret. Nå vil gummiringen rundt gaffelens bein vise hvor mye kompresjon de ble.

Gummiringen til venstre viser for høyt lufttrykk, og kompresjonen blir for sterk. Gummiringen til høyre viser for lavt lufttrykk, og kompresjonen blir for svak. På bildet i midten viser gummiringen en god innstilling med passe kompresjon. På enkelte gaffler er det millimetermerking med anbefalte kompresjonsmål. Det er viktig at du har riktig lufttrykk i gaffelen for å oppnå optimal komfort mens du sykler.

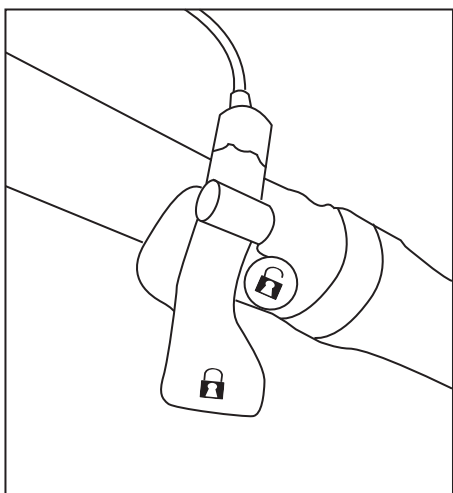


#### Stille inn «rebound»

Du kan også justere gaffelens «rebound», altså hvor raskt gaffelen skal fjære tilbake etter at den har blitt komprimert. Det sitter en bolt under høyre gaffelbein. Den brukes til å justere rebounden. Poenget er at gaffelen skal fjære tilbake så raskt som mulig uten at forhjulet forlater bakken. Hvis det går for sakte, rekker ikke gaffelen å gå tilbake til normal posisjon før neste kompresjon kommer. Du kan prøve deg frem ved å stå over sykkel og trykke ned på styret med hele vekten din, og deretter slippe trykket ved nesten å slippe styret. Nå fjærer gaffelen raskt tilbake, og hjulet skal ikke forlate bakken.

## Justere dempet framgaffel

På en låsbar demper sitter låsehjulet på høyre gaffelbein. Det kan også være betjening på styret. Låsehjulet/fjærjusteringen har to posisjoner – åpen (fjærende demper) og låst (ikke-fjærende demper). Når demperen er i låst posisjon, betyr det at den kan bevege seg så lite som mulig, men den blir ikke helt stiv.

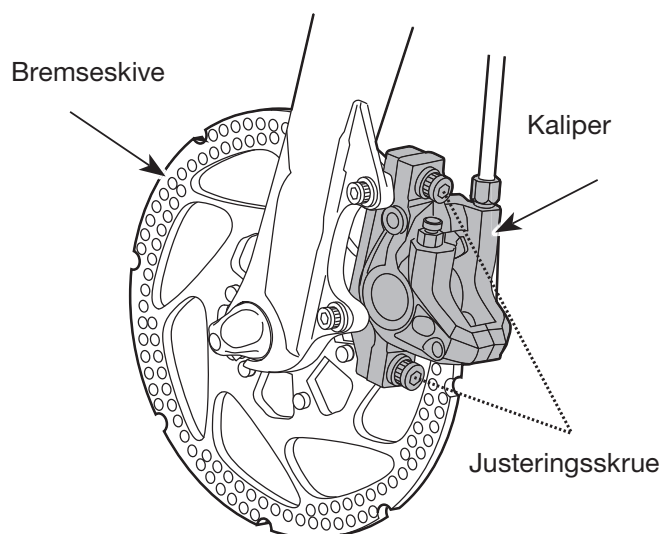


## JUSTERE BREMSER

Bremsene utgjør en av de viktigste delene på sykkelen. Det er derfor en god vane å kontrollere bremsenes tilstand med jevne mellomrom. Se etter at alle skruer er ordentlig strammet, og at ingen bremseklosser er utslitt.

### Justering av hydrauliske skivebrems

Denne sykkelen har hydrauliske skivebrems. Du justerer bremsene ved å løsne de to justeringsskrue som holder dem på plass. Trykk på bremsehåndtaket, og hold det inne mens du strammer justeringsskruene.



Utfør gjerne en enkel rutinekontroll av bremsene, og forviss deg om at de tar som de skal ved å gjøre et par harde oppbremsinger under kontrollerte forhold. Klem rundt bremsehåndtaket under en testtur for å aktivere bremsen. Kontroller at bremsestrekningen er så lang som du forventer det, slik at du føler at du behersker sykkelen. Bruk forbremser forsiktig, siden skivebrems tar hardt. Hvis du bremser hardt med bare forbremser, kan det føre til en ulykke. Følg instruksjonene grundig for optimal sikkerhet. Ved den minste tvil om hvordan du justerer bremsene, må du få dette utført på et sykkelverksted.



**Advarsel!** Bruk forbremser forsiktig. Hard nedbremsing med forbremser kan føre til en alvorlig ulykke.

## Bytte bremseklosser (hydraulisk skivebrem)

### Du trenger følgende verktøy:

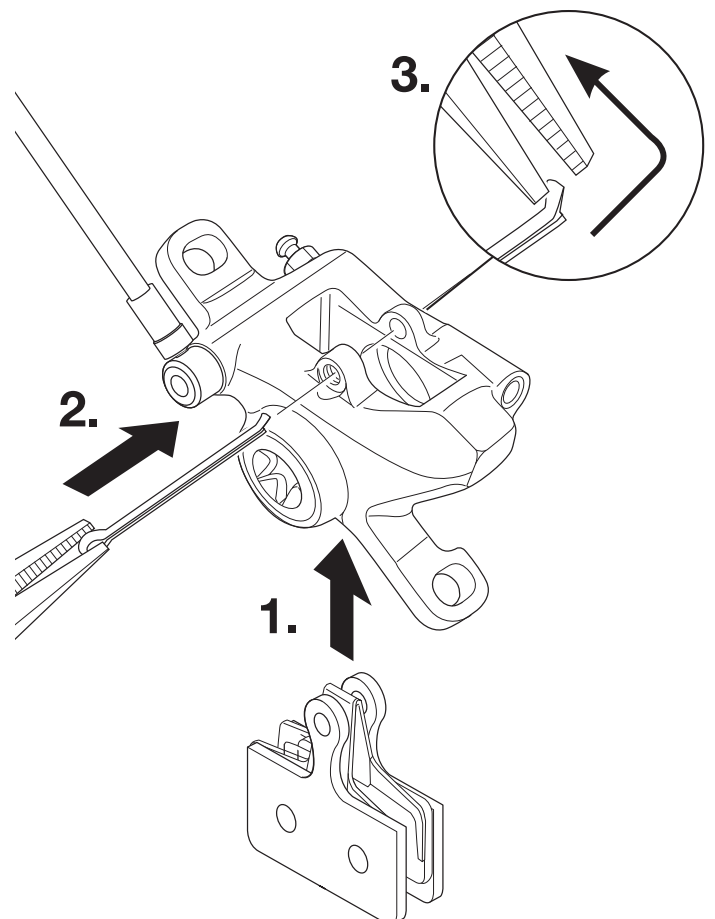
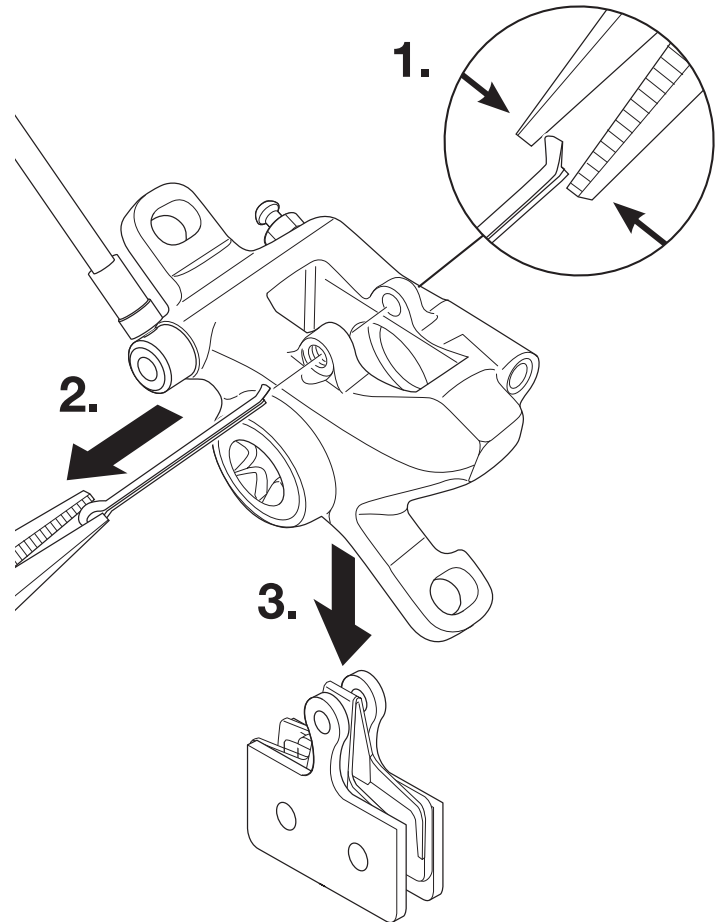
En tang

1. Ta av hjulet ved den kaliperen du skal bytte klosser på. Ikke klem på bremsehåndtaket når hjulet er av. Da kan kaliperen bli ødelagt.
2. Når hjulet er av, bruker du tangen til å klemme rundt den bøyde enden av sikringsstaven som går gjennom kaliperen og bremseklossene. Flat den ut, slik at den kan trekkes ut av kaliperen.
3. Når sikringsstaven er klemt og dratt ut, kan du fjerne bremseklossene. Når du har fjernet bremseklossene, kan du rengjøre kaliperen med en klut.
4. Finn de nye bremseklossene, og plasser festefjæren mellom klossene. Før klossene inn i kaliperen med hullene først.
5. Påse at hullene i bremseklossene havner på linje med hullene i kaliperen. Deretter fører du sikringsstaven gjennom alle hullene.
6. Nå sitter sikringsstaven gjennom kaliperen og bremseklossene. Da tar du tangen igjen og bøyer sikringsstaven på den flate siden til den blir bøyd nok til at den ikke kan falle ut.
7. Nå kan du montere hjulet igjen. Vær forsiktig, og påse at bremsekiven havner mellom de to nye bremseklossene.



**Advarsel!** Vær forsiktig når du vedlikeholder bremsene, slik at du ikke får olje eller fett på bremseklosser eller bremsekiver. Det fører til betydelig dårligere bremseeffekt. Hvis du har fått olje eller fett på bremsekiver eller bremseklosser, må de byttes.

**OBS!** Hvis sykkelen har skivebremse bak, anbefaler vi at du bruker et lite avstandsstykke for å holde bremseklossene fra hverandre når du har løftet av bakhjulet. Ikke press inn bremsehåndtaket med mindre hjulet med bremsekiven sitter på plass. Vær forsiktig når du monterer hjulet, slik at du ikke skader bremseklossene.



## JUSTERE GIR

### Utenpåliggende gir

Girmekanismen justeres i hovedsak ved stramming av girvaier og justering av girets endeposisjoner. To justeringsskruer begrenser bevegelsen mellom ytre og indre posisjon. Skruene sitter på forgirets overside og på bakhjrets bakside.

Et vanlig tegn på at girvaieren trenger å strammes, er at kjedet rasler og hopper ukontrollert mellom drevene. Det er vaierens lengde i forhold til girvaierstrømpen som påvirker hvor girveksler og kjede havner.

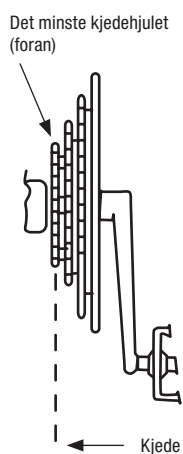
Innstilling av justeringsskruene foretas for det meste kun i forbindelse med grunninnstilling av ny sykkel. Derimot kan girvaieren måtte justeres fra tid til annen, fordi den strekkes ut med tiden.

**OBS!** Bakhjulet må ikke være i kontakt med bakken når girsystemet justeres. Snurr høyre pedal med høyre hånd (slik at kjedet driver tannhjulene rundt kontinuerlig), og juster giret med den andre.

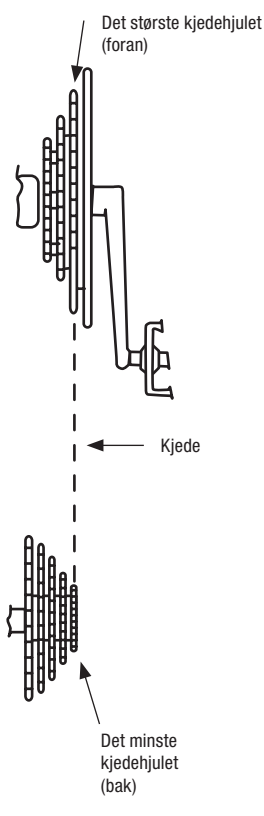
### Gir smart

Ikke gir slik at kjedet havner på det største tannhjul foran og det største tannhjul bak. Det samme gjelder for minste tannhjul foran og minste tannhjul bak. Da havner kjedet diagonalt, noe som er en stor belastning for både kjede og kassett. Forsøk å ha kjedet i så rett linje som mulig når du girer, som vist i illustrasjonene under.

#### Laveste girposisjon



#### Høyeste girposisjon



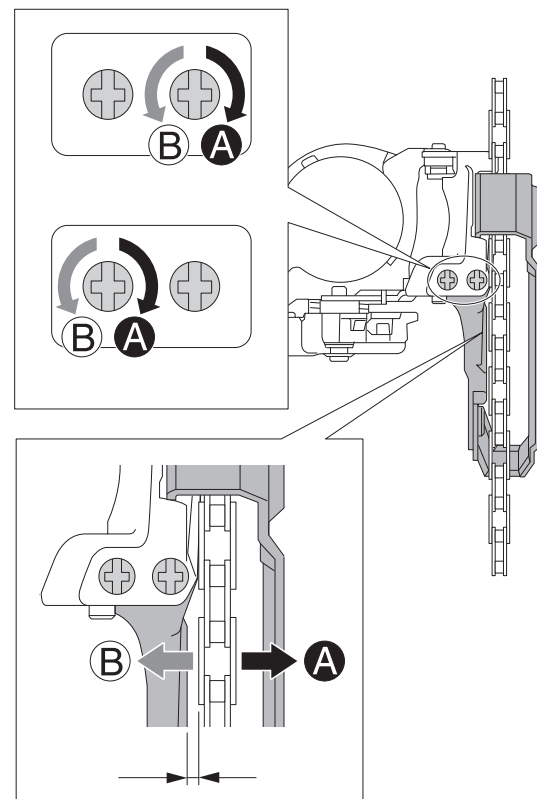
## Justere forgir

### Du trenger følgende verktøy:

Liten kryss- eller rettsportrekker og unbrakonøkkel 5 mm.

### Still inn girets endeposisjoner:

1. Begynn med å stille girskifteren på det laveste giret, slik at kjedet ligger på det minste kjedehjulet foran og på det største kjedehjulet bak.
2. Vri på skruen merket "L" (Low) for å stille inn avstanden mellom kjede og kjedestyringens indre plate. Avstanden skal være 1–2 mm.
3. Still sykkelen i det høyeste giret, slik at kjedet ligger på det største kjedehjulet foran og det minste kjedehjulet bak.
4. Sett hånden mellom forgirvaier og ramme, og dra lett utover til det stopper.
5. Vri på skruen merket "H" (High) for å stille inn avstanden mellom kjede og kjedestyringens ytre plate. Avstanden skal være 1–2 mm.

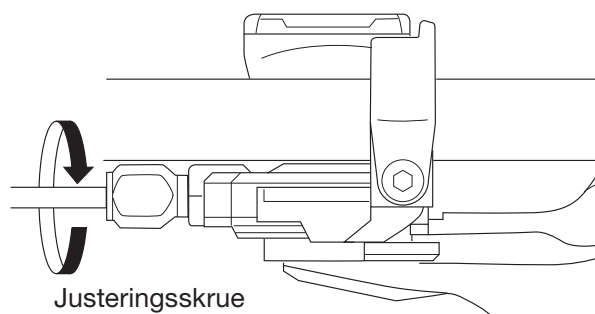


**Tips!** Prøv å holde kjedet så rett som mulig når du girer mens du sykler. Det vil si at du ikke må gire for mye opp eller ned med bakhjulet uten å bytte tannhjul foran. Da unngår du for diagonal vinkel på kjedet.

**Tips!** Undersøk hvilken skrue som er High og Low. Det kan variere fra sykkelmodell til sykkelmodell.

## Stille inn girvaier

1. Veksle over kjedet til det midterste kjedehjulet foran. Kjedet skal likevel bli liggende på det minste kjedehjulet bak.
2. Kontroller at det fortsatt er frigang mellom kjedet og kjedestyringens ytre plate. Hvis ikke, stram forgirvaieren ved å vri på vaierstørpens justeringshylse i forgirskifteren mot klokka.



3. Veksle over kjedet til det største kjedehjulet bak. Kontroller at avstanden mellom kjede og kjedestyringens indre plate er 1–2 mm. Dersom kjedet ligger for nær, juster avstanden ved å vri vaierstørpens justeringshylse med klokka for å redusere stramningen.

## Justere bakgir

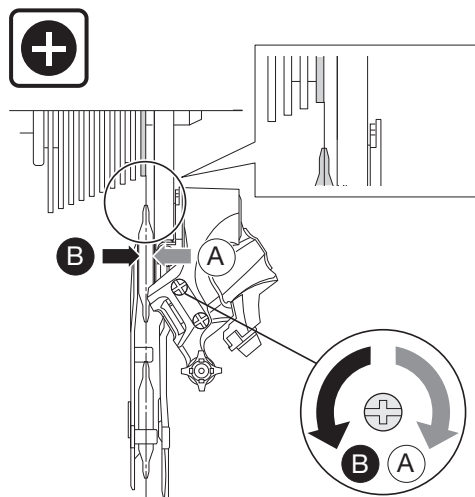
### Du trenger følgende verktøy:

liten kryss- eller rettsportrekker, unbrakonøkkel (5 mm).

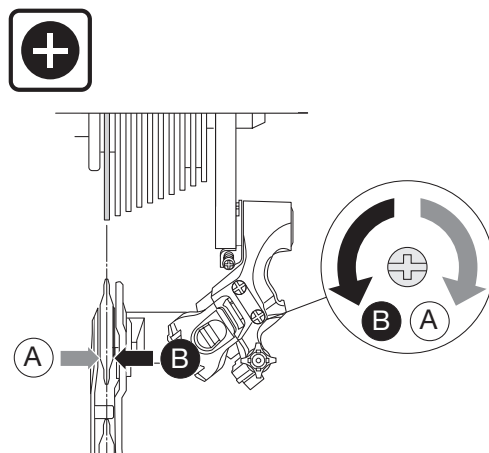
Kontroller bakgirets justeringer om giret ikke virker som det skal, eller om det kommer underlige lyder fra det. Mindre justeringer av bakgir og kjedets posisjon i forhold til bakhjulet gjøres med justeringskrue. Bakgiret er grunnjustert når det kommer fra fabrikken, og trenger vanligvis ikke omjusteres.

### Stille inn girets endeposisjoner

1. Se til at kjedet ligger på det største kjedehjulet foran og det minste kjedehjulet bak ved å stille girskifteren på sykkelens høyeste gir.
2. Juster bakgiret ved å vri på justeringskrue merket "H" (High). De to rulletrinsene som kjedet ligger på, skal havne i en loddrett linje under det minste kjedehjulet bak.

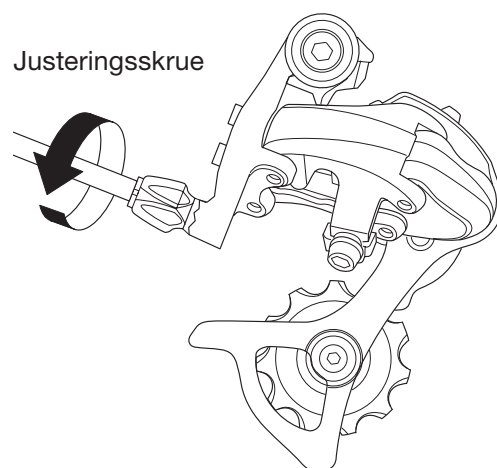


3. Still girskifteren på sykkelens laveste gir, slik at kjedet løper på det minste kjedehjulet foran og det største kjedehjulet bak.
4. Dra ut kjede og rulletrinser et stykke ved å kile en finger inn mellom girvaier og bakgaffel. Kontroller at kjede og rulletrinser havner på en loddrett linje under det største kjedehjulet. Hvis ikke, juster ved hjelp av justeringskrue merket "L" (Low), samtidig som vaieren holdes strukket.



## Stille inn girvaier

1. Se til at kjedet ligger på det midterste kjedehjulet foran. Roter krankpartiet noen ganger og la kjedet løpe noen omdreininger på hvert bakdrev. Dersom kjedet beveger seg friksjonsfritt og uten ulyd, er girvaieren riktig innstilt. Hvis ikke, juster vaieren ved hjelp av justeringshylsen som sitter ved vaierstørpens på bakgiret.



2. Dersom kjedet drøyer i forbindelse med flytting mot større drev (lavere gir), stram vaieren ved å vri justeringshylsen mot klokka.
3. Dersom kjedet drøyer i forbindelse med flytting mot mindre drev (høyere gir), slipp på vaieren ved å vri justeringshylsen med klokka.

Skulle justeringshylsenes omfang ikke strekke til, kan vaieren grovjusteres med unbrakoskrue som holder vaieren fast i bakgiret. Slipp på skruen, juster vaierens stramming, og stram så skruen igjen.

# TERVETULOA

Kiitos, että valitsit Biltema-polkupyörän!

Tässä käyttöohjeessa opastetaan kokoamaan polkupyörä sekä annetaan neuvoja ja ohjeita sen pitämiseksi kunnossa, jotta se toimii oikein ja kestää pitkään.

Polkupyörän hoitaminen ja pitäminen kunnossa vaikuttaa sen turvallisuuteen ja toimivuuteen. Kun hoidat polkupyörääsi säännöllisesti, pyörimisestä tulee mukavampaa ja turvallisempaa.

Jos et tiedä varmasti, kuinka polkupyörä on koottava, säädettävä, huollettava tai korjattava, on suositeltavaa ottaa yhteys ammattilaiseen.

Ota pyörän runkonumero muistiin ja säilytä se varmassa paikassa. Pyörässä on myös tyyppikilpi, johon on merkitty rungon koko, rengaskoko ja EN-standardi.

Onnea uudelle polkupyörällesi!

## SISÄLLYSLUETTELO

1. POLKUPYÖRÄN OSAT, YLEISKUVA
2. KOKOAMINEN
  - Ohjaustanko
  - Etupyörä
  - Satula
  - Polkimet
  - Osat
  - Takapyörän asentaminen/irrottaminen
3. TÄRKEÄÄ TIETOA
  - Tarkastus ennen ensimmäistä ajokertaa
  - Säännölliset tarkastukset
  - Pyöräilyä koskeva lainsäädäntö
4. HUOLTO-OHJEET
5. HUOLTO JA KUNNOSSAPITO
  - Satulan ja satulaputken säätäminen
  - Etuhaarukan säätäminen
  - Jarrujen säätäminen
  - Vaihteiden säätäminen

## 1. POLKUPYÖRÄN OSAT, YLEISKUVA

1. Runko: Alumiini
2. Etuhaarukka: Jousitettu, lukittava ilmajousitetun. Iskupituus 120 mm
3. Pyörät: 29", kaksiseinäinen alumiinivanne
4. Renkaat: 29 x 2,25"/57-622, Vee Tire
5. Ohjaustanko: Alumiini
6. Ohjainkannatin: Alumiini, A-head
7. Kahvat: Lock-on
8. Vaihdevaijeri: Edessä
9. Takavaihtaja: Shimano Deore, 10 vaihdetta
10. Vaihdevipu: 10 x 1 vaihdetta
11. Vaihdevaijeri: Takana
12. Kampisarja: 32 t, 175 mm
13. Polkimet: Tasopoljin alumiini 9/16", liukuestetapit
14. Kampilaakeri: BSA 68/73 mm
15. Ohjainlaakeri: Kierteetön ja sinetöity
16. Jarrukahva
17. Etujarru: Hydraulinen levyjarru
18. Takajarru: Hydraulinen levyjarru
19. Kasetti: 10 terää
20. Ketju: KMC
21. Satula: Selle Royal
22. Satulaputki: 30,9 mm, 350 mm
23. Satulakiinnike: Pikaliitin, 34,9 mm
24. Soittokello
25. Heijastimet: Edessä, takana, pyörissä

Kokonaispaino: 14 kg  
Rungon korkeus: 47 cm



## 2. KOKOAMINEN

### Yleiskatsaus

Lue kokoamisohje ennen kokoamisen aloittamista. Ota uusi polkupyörä esiin pakkauksesta. Irrota kaikki pakkausmateriaali polkupyörästä. Kierrätä pakkaus paikallisten ohjeiden mukaisesti. Tarkista, että pakkaus sisältää kaikki osat ja että ne ovat ehjiä. Jos jotain puuttuu tai polkupyörä on vaurioitunut, ota yhteys lähimpään Biltema-tavarataloon.



### Koottaessa voidaan tarvita seuraavia työkaluja:

- Rasvaa
- Kiintoavaimia, koko 8, 2 x 10, 13, 14 ja 15 mm
- Kuusioavaimia, koot 3, 4, 5 ja 6 mm
- Ristipääruuvitaltta PH2
- Sivuleikkurit



## OHJAUSTANKO

Ohjaustanko kiinnitetään polkupyörän runkoon. Vaihde- ja jarruvaijerit on kiinnitetty ohjaustankoon. Varmista, että vaijerit menevät ohjaustangon oikealle puolelle, kun ohjaustanko kiinnitetään paikalleen.

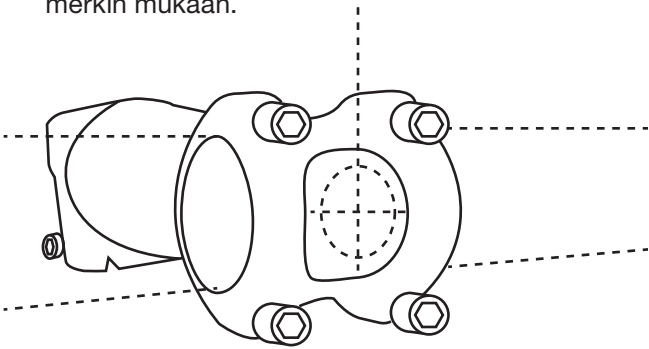
### Seuraavat työkalut tarvitaan:

Kuusioavain, 5 tai 6 mm.

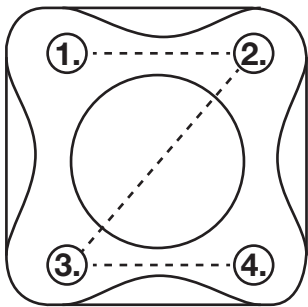
### Ohjaustanko ja kierteetön ohjaustangon putki

1. Löysennä neljä kiinnitysruuvia.
2. Pidä ohjaustankoa paikallaan. Varmista, että menee oikein päin ja että se keskitetään.
3. Kiristä neljä ruuvia. Kiristä ne vuorotellen.

Muista keskitää ohjaustanko etupuolella olevan merkin mukaan.



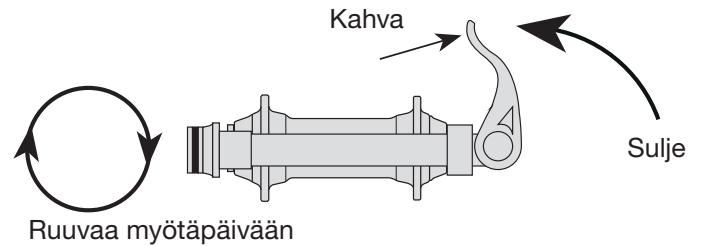
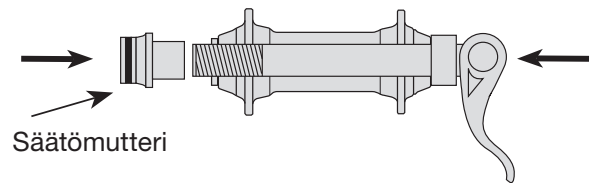
Kierrä vähän kerrallaan Z-kirjaimen muotoisella liikkeellä, 1–4.



## ETUPYÖRÄ

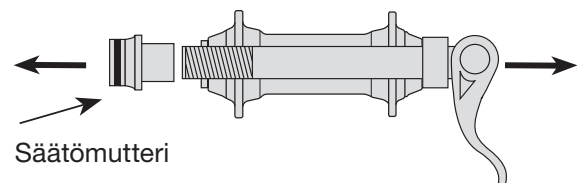
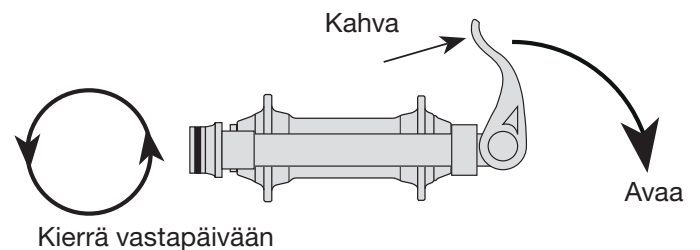
### Läpi kulkevalla pikaliittimellä varustetun etupyörän asennus

1. Sijoita etupyörä paikalleen niin, että haarukka lepää pyörän navan päällä; varmista, että jarrulevy asettuu oikein.
2. Työnnä pikaliitin paikalleen niin, että se kulkee kokonaan haarukan ja etupyörän läpi.
3. Pidä kahvasta kiinni ja kierrä säätömutteri levyjarrupuolelle.
4. Sulje kahva ja varmista, ettei se ole löysä.



### Läpi kulkevalla pikaliittimellä varustetun etupyörän irrotus

1. Varmista, että pikaliitin on auki.
2. Pidä kahvasta kiinni ja kierrä säätömutteri pois.
3. Vedä pikaliitin varovasti pois.
4. Pidä etupyörästä kiinni ja nosta polkupyörää varovasti pitämällä kiinni ohjainkannattimesta.



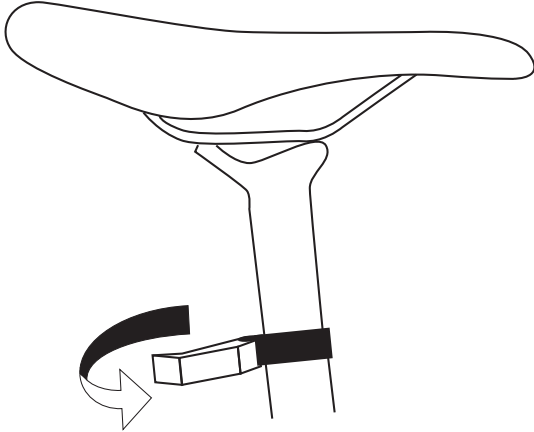
**Varoitus!** Varmista, että pikaliitin on hyvin kiinni. Löysä pyörä voi aiheuttaa vakavan onnettomuuden.

## SATULA

### Seuraavat työkalut tarvitaan:

1. Voitele satulaputki rasvalla.
2. Työnnä satulan pylväs polkupyörän rungossa sille tarkoitettuun aukkoon.
3. Kiristä satulaputken pikaliitin.

Jos satulaa ja satulan pylvästä on säädettävä, katso lisätietoja Huolto ja kunnossapito -luvusta.



**Varoitus!** Pidä huolta, että satulapidike on kiristetty hyvin. Muuten satulaputki voi painua runkoputken sisään, kun pyöräilet epätasaisella alustalla.

## POLKIMET

Kun polkimet kiinnitetään poljinkampiin, kierteet on rasvattava kevyesti. Polkimien poljinkampiin kiinnittämissä pulteissa on merkinnät R (oikea) ja L (vasen). Varmista, että polkimet kiinnitetään oikeisiin poljinkampiin.

### Tärkeää!

**Toimi huolellisesti, kun kiinnität polkimet! Jos yrität kiinnittää polkimen väärälle puolelle, sekä poljin että poljinkampi vaurioituvat, jolloin molemmat osat on vaihdettava. Älä kiinnitä polkimia vinoon asentoon. Tällöinkin poljin ja poljinkampi vaurioituvat. Virheellisesti kiinnitetty polkimet voivat irrota. Tällöin voi aiheutua onnettomuus tai polkupyörä voi vaurioitua.**

### Seuraavat työkalut tarvitaan:

15 mm:n kiintoavain ja rasvaa

1. Voitele polkimen pultti rasvalla.



2. Aloita polkimen kiinnitys ensin käsin, jotta tunnet, että se asettuu kierteille.
3. Kiinnitä poljin sen jälkeen tiukasti kiinni avaimella (35 Nm).

**HUOM!** Vasen poljin kierretään kiinni vastapäivään, sillä liitos on vasenkierteinen.



## OSAT

- Soittokello asennetaan ohjaustankoon.
- Takaheijastin kiinnitetään satulan pylvääseen.
- Etuheijastin kiinnitetään ohjaustankoon.

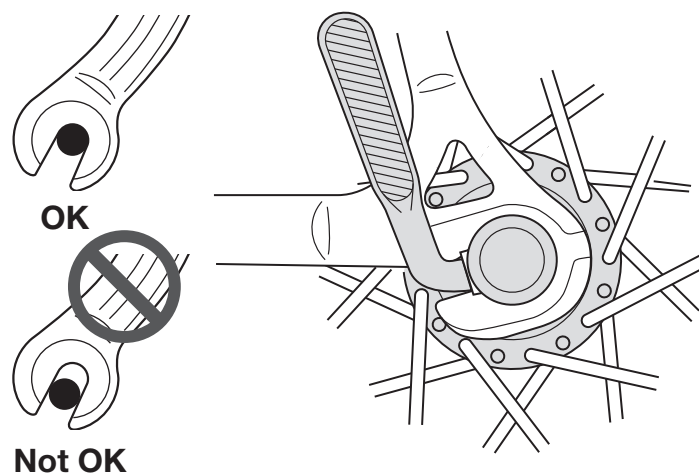
## TAKAPYÖRÄN ASENTAMINEN/IRROTTAMINEN

**Pikaliittimellä** varustetun takapyörän irrotus

1. Siirrä vaihde uloimmalle rattaalle (suuri vaihde, takana).
2. Avaa pikaliitin (ks. sivu 5).
3. Ota kiinni satulaputkesta vasemmalla kädellä.
4. Tartu takavaihtajaan oikealla kädellä ja vedä varovasti itseäsi kohti.
5. Nosta sitten hitaasti sekä oikealla että vasemmalla kädellä, kunnes pyörä irtoaa.

**Pikaliittimellä** varustetun takapyörän asennus

1. Varmista, että vaihde on uloimmassa asennossa (suuri vaihde, takana).
2. Vie takapyörän kasetti takavaihtajan eteen siten, että ketju asettuu uloimmalle (pienimmälle) rattaalle.
3. Ohjaa sitten pyörää itseäsi kohti, kunnes pikaliitin asettuu oikein kiinnikkeeseen rungossa.
4. Kiristä pikaliitin (ks. sivu 5).



**Varoitus!** Älä aseta pyörää lepäämään takavaihtajan varaan, kun olet ottanut pyörän pois. Takavaihtaja voi vaurioitua.



**Vinkki!** Suosittelemme korjaustelinettä. Se helpottaa pyörien asennusta ja irrottamista.

### 3. TÄRKEÄÄ TIETOA

#### Tarkastus ennen ensimmäistä ajokertaa

Seuraavat asiat on tarkastettava, ennen kuin polkupyörä otetaan käyttöön.

- Suurin osa polkupyörän osista on asennettu tehtaalla. Tarkista, että pyörät ovat kunnolla kiinni ja kiristä/säädä kaikki muut ruuvit, pultit ja kiinnittimet.
- Tarkista, että etujarrun jarrupalat ovat keskiössä van-teessa. Mikäli ei ole, katso kohta: jarrujen säätäminen.
- Varmista, että vaihteet on säädetty oikein. Jos vaihteet on säädetty väärin, katso kohta: vaihteiden säätäminen.
- Tarkista renkaiden ilmanpaine, lisää tarvittaessa. Ilmanpainesuositus on merkitty renkaiden sivuun.

#### Säännölliset tarkastukset

Vältyt epämiellyttäville yllätyksiltä, kun otat tavaksesi tarkastaa pyörän säännöllisesti.

Tarkasta ennen ajoa:

- että kaikki ruuvit ja osat ovat hyvin kiinni.
- että vannejarrun/levyjarrun jarrupalat eivät ole kulu-neet.
- että renkaissa ei ole kulumia tai halkeilua.
- että pyörän etu- ja takavalto toimivat.
- että kaikki heijastimet ovat ehjiä ja puhtaita.
- että jarrut toimivat oikein.
- että renkaissa on oikea määrä ilmaa.

#### Pyöräilyä koskeva lainsäädäntö

Lain mukaan pyörässä on aina oltava jarrut ja soittokello.

Pimeällä polkupyörässä on oltava eteenpäin suunnattu valkoinen valo, punainen takavalto, valkoinen heijastin eteenpäin, punainen heijastin taaksepäin sekä oranssit tai valkoiset heijastimet pyörissä.

Muista yleisillä teillä ajaessasi:

- Tienkäyttäjänä sinulla on velvollisuus tuntea voimassa olevat liikennesäännöt ja noudattaa niitä.
- Suosittelemme kypärän käyttämistä aina kun pyöräilet. Alle 15-vuotiaille, kaksipyöräisellä polkupyörällä ajaville henkilöille pyöräilykypärän käyttäminen on pakollista.
- Älä koskaan jätä lasta pyörän päälle.

### 4. HUOLTO-OHJEET

1. Pese polkupyörä usein mutta älä käytä painepesuria. Muutoin laakerit voivat vaurioitua. Kiillota maalatut osat tavallisella autovahalla. Suojaa kromatut ja käsittelemättömät osat ruostesuoja-aineella. Varmista, että kaikki vaijerit on voideltu hyvin.
2. Kaikki liikkuvat osat kannattaa voidella pesun jälkeen. Suihkuta voiteluainetta vaihteiston niveliin ja vaijeriin.
3. Ketjun ja hammaspyörien kunnolla on suuri merkitys vaihteiston kestoikäälle. Voitele kaikki ketjun lenkit ketjuöljyllä säännöllisesti. Lisää sitä tippa jokaiseen lenkkiin. Huomaa, että ketju ja hammaspyörät ovat kuluvia osia, jotka on joskus vaihdettava. Tämä koskee varsinkin ulkopuolista useilla hammaspyörillä varustettua vaihteistoa.
4. Jos polkupyörää käytetään vuoden ympäri, vaijerit ja niiden suojukset on ehkä vaihdettava joka vuosi. Tästä on hyötyä erityisesti ketjuvaihteisille polkupyörille.
5. Kun vaihdat ketjun, hammaspyörien, vaijerien, niiden suojusten, jarrupalojen, renkaiden tai sisärenkaiden kaltaisia kuluvia osia, on suositeltavaa käyttää alkupe- räisiä Biltema-varaosia.
6. Pyörien ja ohjaustangon kuulalaakerit on avattava, puhdistettava ja voideltava silloin tällöin. Anna tällai- nen kunnossapitotyö ammattilaisen tehtäväksi.
7. Tarkista säännöllisesti, että jarrut ja vaihteisto on sää- detty oikein.
8. Renkaissa on aina oltava oikea ilmanpaine, jotta ren- kaat kestävät pidempään ja pyöräileminen on turvalli- sempaa. Kuivalla kelillä ajaessasi tasaisilla teillä renkai- siin voi täyttää suurimman suositellun ilmanpaineen. Jos ajat savisilla tai epätasaisilla teillä, täytyä renkasiin vain hieman pienintä suositeltua painetta suurempi paine. Ilmanpainesuositus näkyy renkaassa.
9. Käytä valoja ja heijastimia, kun ajat pimeällä.
10. Käytä aina hyväksytyä kypärää, kun pyöräilet.
11. Satulan säätäminen oikein tekee pyöräilemisestä mu- kavampaa. Säädä satulan korkeus itsellesi sopivaksi. Satulan pylväs ja ohjaustangon varsi on vuosittain puhdistettava ja voideltava, jotta osat eivät tartu kiinni toisiinsa. On suositeltavaa käyttää asennusrasvaa.

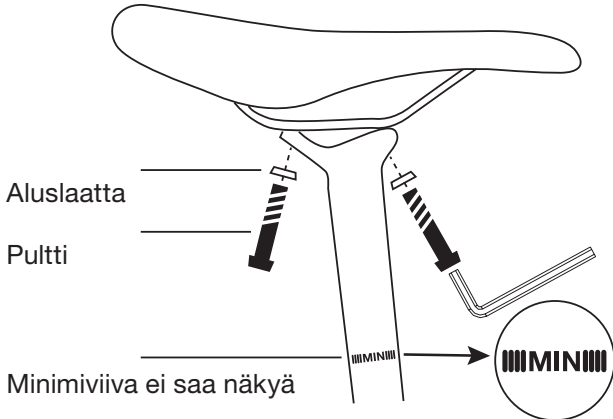
## 5. HUOLTO JA KUNNOSSAPITO

### Satulan ja satulaputken säätäminen

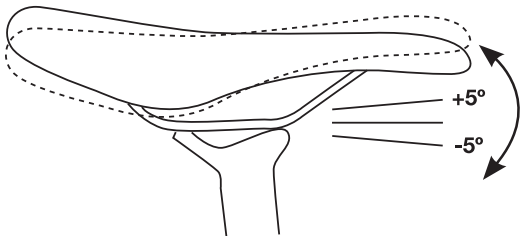
On tärkeää, että satula on säädetty oikeaan asentoon. Tällöin pyöräileminen sujuu mukavammin ja turvallisemmin. Lisäksi polkeminen on tehokkaampaa. Noudata seuraavia ohjeita, kun säädät satulaa.

#### Tarvitset seuraavat työkalut:

Kuusiokoloavaimet 5 ja 6 mm.



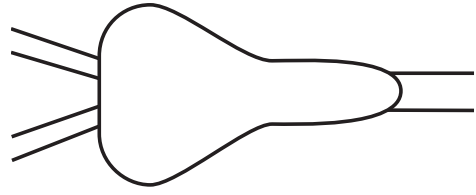
1. Säädä ensin satulan kulma satulan pylvääseen nähden. Löysennä satulan pylvääseen kiinnittävä mutteri/ruuvi.
2. Säädä satulaa siten, että sen etu- ja takareuna muodostavat vaakasuoran viivan.



3. Työnnä satulaa eteen- tai taaksepäin siten, että satulan pylvään kiinnike on satulan keskellä.
4. Kun asento on oikea, kiristä ruuvi tai mutteri.
5. Säädä satula sopivalle korkeudelle avaamalla pikaliitin, jolla satulaputki lukittuu runkoon.
6. Korkeus säädetään siirtämällä satulaputkea ylös tai alas. Satulaputkea ei saa nostaa minimiviivan yläpuolelle.
7. Kiristä pikaliitin, kun satulaputken korkeus on sopiva. Tarkista, että pikaliitin on hyvin kiinni, yrittämällä kääntää satulaa sivusuunnassa: satula ei saa liikkua sivuttain.



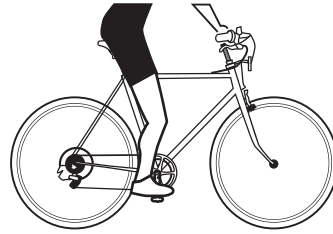
**Varoitus!** Mikäli satula liukuu sivusuunnassa, naksuu tai liikkuu, kun sen päällä istutaan, se on kiinnitettävä tiukemmin.



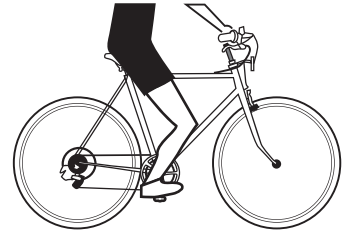
**HUOM!** Satulaputki ei saa nousta minimikorkeusmerkin yläpuolelle. Satulaputkessa olevan merkinnän tulee jäädä piiloon.

Satulan korkeus voidaan säätää oikeaksi, kun istut polkupyörän satulassa ja toinen poljin on alimmassa asennossaan. Tällöin jalan on oltava suorassa, kun jalkapohja lepää polkimella.

#### Oikein



#### Väärin



#### Istuma-asennon tarkistaminen

- Aseta poljinkammet vaaka-asentoon. Istu satulaan ja aseta toinen jalka etummaiselle polkimelle.
- Aseta jalka siten, että isonvarpaan nivel on polkimen akselin päällä.
- Istuma-asento on oikea, jos polvi on kohtisuoraan isonvarpaan nivelen yläpuolella. Jos näin ei ole, satulan korkeutta on säädettävä.

## ETUHAARUKAN SÄÄTÄMINEN

### Ilmajousitetun haarukan säätäminen

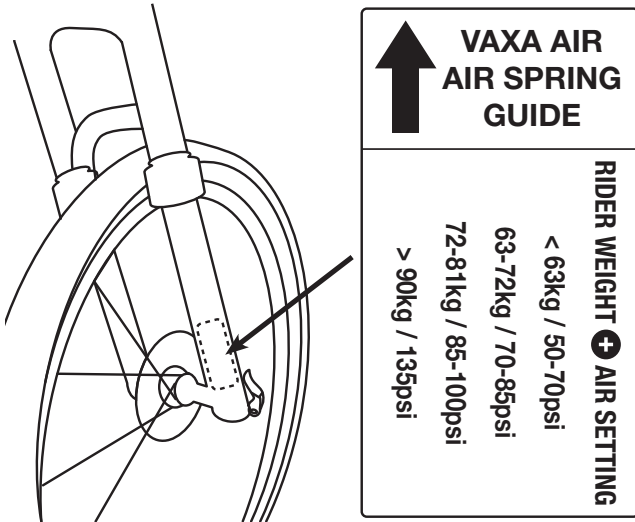
#### Tarvittavat työkalut:

Haarukkapumppu painemittarilla

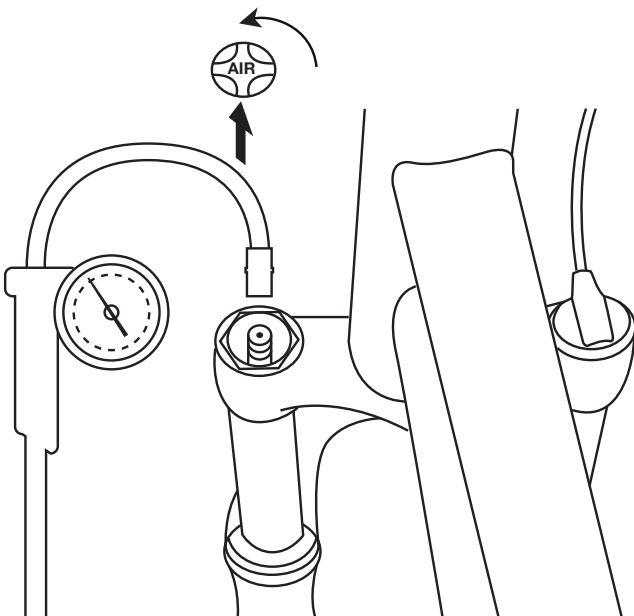


Haarukan oikealla puolella on tarra, jossa on ilmanpaine-  
taulukko haarukalle. Taulukosta näkyy sopivin ilmanpaine  
pyöräilijän painon mukaan. Painolukema sisältää pyöräili-  
jän vaatteet ja mahdolliset lisävarusteet.

#### Ilmanpainetaulukko



Haarukan vasemmalla puolella avattava korkki, jossa  
lukee AIR/Ilma. Tästä pumpataan haarukkaan oikea paine  
haarukkapumpun avulla. Näin voit myös säätää, kuinka  
paljon haarukka painuu, kun istut pyörällä.



Avaa Air/Ilma-korkki ja kierrä haarukkapumppu kiinni.  
Pumppaa itsellesi parhaiten sopiva ilmanpaine haarukan  
oikealla puolella olevan taulukon mukaan. Haarukan ko-  
konaispainuman tulisi olla noin 10–20 % haarukan iskupi-  
tuudesta, kun istut pyörällä. Jos haarukan iskupituus on  
esimerkiksi 120 mm, haarukan pitäisi painua noin 12 mm.  
Etsi kokeilemalla asetukset, jotka sopivat sinulle ja käyttä-  
mällesi alustalle.

#### Käytä apuna kumirengasta

Voit hallita painumista helposti haarukan pienen kumiren-  
kaan avulla. Rullaa kumirengas pohjaan ja nouse sitten  
pyörälle, kun se on paikallaan. Nouse sen jälkeen varo-  
vasti pois pyörältä ohjaustankoa painamatta. Kumirengas  
haarukanvarren ympärillä osoittaa, kuinka paljon haarukka  
painui.

Vasemmalla oleva kumirengas kertoo, että ilmanpaine on  
liian korkea ja painuma on liian suuri. Oikealla oleva kumi-  
rengas kertoo, että ilmanpaine on liian matala ja painuma  
jää liian pieneksi. Keskellä olevan kuvan kumirengas osoit-  
taa hyvän säädön, jolla painuma on sopiva. Ajomukavuun-  
den vuoksi on tärkeää, että haarukan ilmanpaine on oikea.

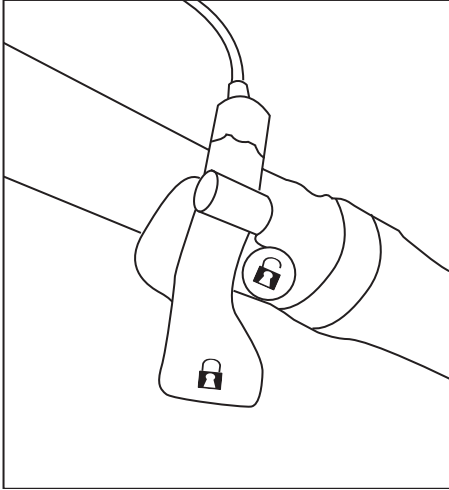


#### Rebound-asetuksen asettaminen

Voit myös säätää haarukan "reboundia" eli sitä, kuinka  
nopeasti haarukan pitää palautua joustoliikkeestä. Oikean  
haarukanvarren alla on pultti, josta reboundia säädetään.  
Haarukan tulee palautua mahdollisimman nopeasti ilman,  
että etupyörä nousee maasta. Jos tämä tapahtuu liian  
hitaasti, haarukka ei ehdi palaamaan normaaliasentoon  
ennen seuraavaa painumista. Voit etsiä oikeaa säätöä  
asettumalla pyörän päälle jalat rungon molemmin puolin.  
Paina ohjaustankoa koko painollasi ja vapauta se sen  
jälkeen nopeasti hellittämällä otteesi melkein kokonaan.  
Haarukka palautuu nyt nopeasti takaisin, mutta pyörä ei  
saa irrota maasta.

## Jousitetun etuhaarukan säätäminen

Lukittavan vaimennuksen lukitsin on oikeanpuoleisessa haarukkavarressa tai ohjaustangossa on sille kaukosäädin. Lukitsimessa/kaukosäätimessä on kaksi asentoa: auki (jousi vaimentaa) tai lukittu (jousi ei vaimenna). Kun vaimennin on lukitussa asennossa, se liikkuu mahdollisimman vähän - se ei kuitenkaan tarkoita, että siitä tulee täysin jäykkä.

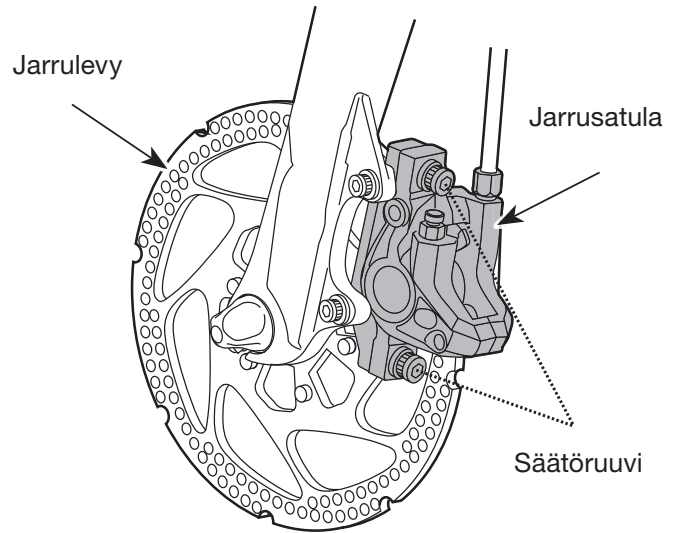


## JARRUJEN SÄÄTÄMINEN

Jarrut ovat yksi polkupyörän tärkeimmistä osista. Siksi on tärkeää tarkistaa jarrujen kunto säännöllisesti. Varmista, että kaikki ruuvit on kiristetty oikein ja että jarrupalat eivät ole kuluneet.

### Hydraulisten levyjarrujen säätäminen

Tässä pyörässä on hydrauliset levyjarrut. Jarruja säädetään avaamalla kaksi säätöruuvia, jolla jarrut on kiinnitetty paikoilleen. Pidä jarrukahvaa painettuna säätöruuvien kiristämisen aikana.



Jarrujen ottaminen kiinni kannattaa testata rutiinomaisesti tekemällä pari voimakkaampaa jarrutusta hallituissa olosuhteissa. Jarruta puristamalla jarrukahvaa koeajon aikana. Tarkista, että jarrutusmatka on odotustesi mukainen niin, että tunnet hallitsevasi polkupyörän etenemisen. Käytä etujarrua varovasti, sillä levyjarrut toimivat napakasti. Voimakas jarrutus etujarrulla voi johtaa vakavaan onnettomuuteen. Varmista turvallisuus noudattamalla ohjeita huolellisesti. Jos jarrujen säätäminen epäilyttää yhtään, toimenpide on teetettävä polkupyöräkorjaamossa.



**Varoitus!** Käytä etujarrua varovasti. Voimakas jarrutus etujarrulla voi johtaa vakavaan onnettomuuteen..

## Jarrupalojen vaihtaminen (hydraulinen levyjarru)

### Tarvitset seuraavat työkalut:

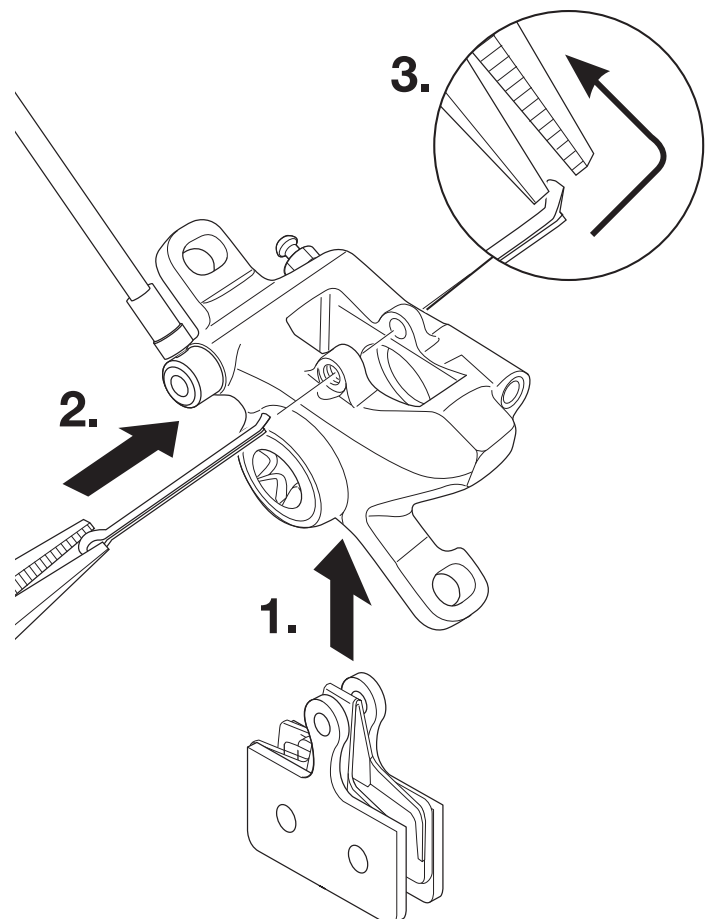
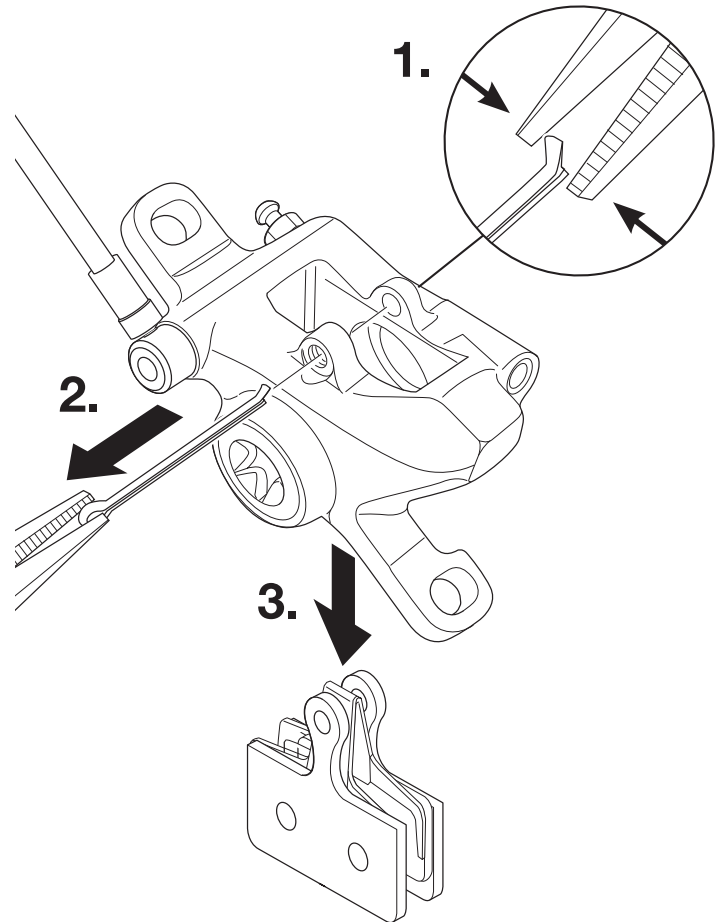
Pihdit.

1. Irrota pyörä jarrusatulasta, jonka jarrupalat aiot vaihtaa. Älä purista jarrukahvaa, kun pyörä on irrotettu, sillä se voi pilata jarrusatulan.
2. Kun pyörä on irti, ota pihdit ja purista niillä jarrusatulan ja jarrupalojen läpi kulkevan kiinnitystangon taivutettu pää litteäksi niin, että voit vetää tangon pois jarrusatulasta.
3. Kun kiinnitystanko on litistetty ja vedetty pois, jarrupalat voi irrottaa. Kun jarrupalat on poistettu, jarrusatula pyyhittään puhtaaksi.
4. Ota uudet jarrupalat esiin ja asenna kiinnitysjosui palo- jen väliin; vie palat jarrusatulaan silmukat edellä.
5. Varmista, että palojen silmukat asettuvat jarrupalan silmukoiden kanssa samalle kohdalle. Työnnä sen jälkeen kiinnitystanko kaikkien silmukoiden läpi.
6. Kiinnitystanko kulkee nyt jarrusatulan ja jarrupalojen läpi. Seuraavaksi tarvitset taas pihtejä: taivuta kiinnitystangon litteää päätä niin paljon, ettei tanko pääse liukumaan pois.
7. Tämän jälkeen voit asentaa pyörän takaisin. Ole huolellinen ja varmista, että jarrulevy asettuu uusien jarrupalojen väliin.



**Varoitus!** Ole huolellinen, kun huollat jarruja: öljyä tai rasvaa ei saa joutua jarrupaloille tai jarrulevyille. Se heikentäisi jarrutustehoa olennaisesti. Jos jarrulevyille tai -paloille joutuu öljyä tai rasvaa, ne on vaihdettava.

**HUOM!** Jos pyörässä on levyjarru takana, suosittelemme käyttämään pientä välikappaletta, joka pitää jarrupalat erillään sen jälkeen, kun takapyörä on nostettu pois. Jarrukahvaa ei saa koskaan painaa, kun pyörä ja jarrulevy eivät ole paikallaan. Varo, etteivät jarrupalat vahingoitu, kun asennat pyörän takaisin.



## VAIHTEIDEN SÄÄTÄMINEN

### Ulkovaihteet

Vaihteistomekanismia säädetään yleensä kiristämällä vaihdevaijeria ja säätämällä vaihteiden päätyasentoja. Liikettä ulko- ja sisäasennon välillä rajoitetaan kahden säätöruuvien avulla. Ruuvit sijaitsevat etuvaihteiston yläosassa ja takavaihteiston takaosassa.

Vaihdevaijeria on yleensä säädettävä, jos ketju ratisee ja hyppii hallitsemattomasti hammaspyörien välillä. Vaijerin pituus suhteessa vaihdevaijerin suojukseen vaikuttaa vaihteensiirtäjän ja ketjun liikkeisiin.

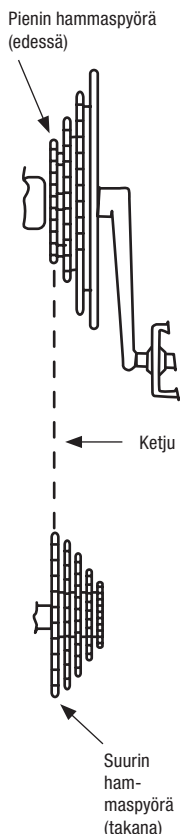
Säädöt tehdään säätöruuvien avulla yleensä vain, kun uuteen polkupyörään säädetään perusasetukset. Vaihdevaijeria on ehkä säädettävä silloin tällöin, sillä se venyy ajan mittaan.

**HUOM!** Takapyörä ei saa olla maassa, kun vaihteistoa säädetään. Pyöritä kädellä oikeaa poljinta (niin, että ketju pyörittää rattaita koko ajan) ja säädä vaihdetta vasemalla kädellä.

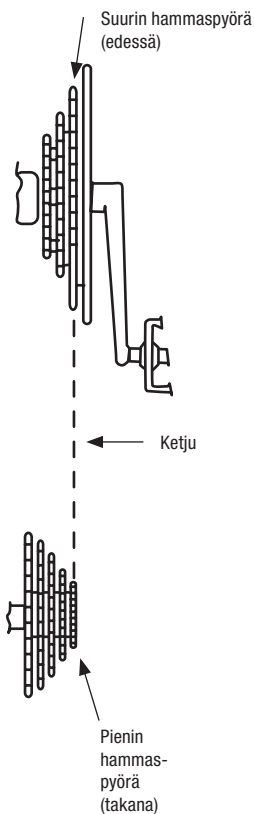
### Vaihda fiksusti

Vältä vaihtamista niin, että ketju siirtyy suurimmalle rattaalle sekä edessä että takana. Sama koskee pienimpiä rattaita edessä ja takana. Tällöin ketju on nimittäin erittäin vinossa asennossa, mikä kuluttaa sekä ketjua että rataspakkaa. Yritä pitää ketju mahdollisimman suorana vaihtamisen aikana, ks. alla olevat kuvat.

#### Vaihteiston matalin asento



#### Vaihteiston korkein asento



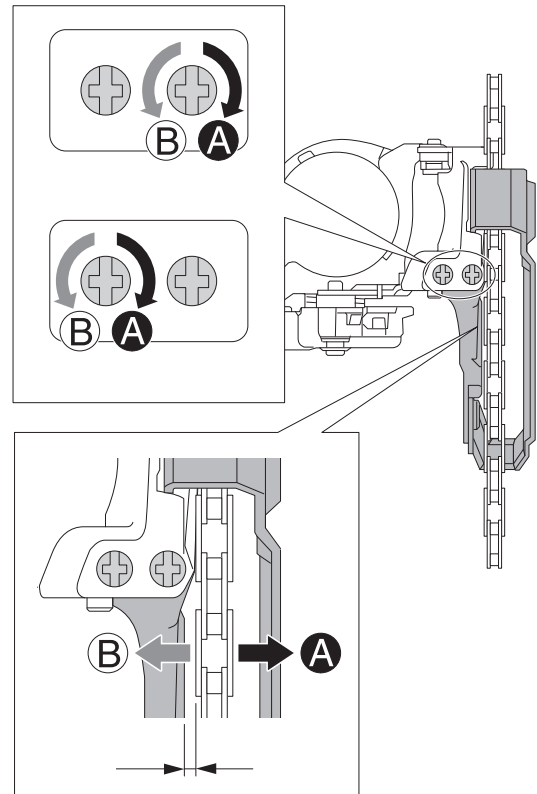
## Etuvaihteiston säätäminen

### Seuraavat työkalut tarvitaan:

Pieni tavallinen tai ristipääruuvitaltta ja 5 mm:n kuusioavain.

### Vaihteiden päätyasentojen asettaminen:

1. Aloita säätämällä pienintä vaihdetta. Tällöin ketju pyörii pienimmän hammaspyörän päällä edessä ja suurimman hammaspyörän päällä takana.
2. Säädä ketjun ja ketjuohjauksen sisälevyn etäisyys kääntämällä L (Low) -merkittyä ruuvia. Etäisyyden tulee olla 1-2 mm.
3. Vaihda suurimmalle vaihteelle. Tällöin ketju pyörii suurimman hammaspyörän päällä edessä ja pienimmän hammaspyörän päällä takana.
4. Aseta kätesi etuvaihteiston vaijerin ja rungon välille. Vedä kevyesti ulospäin loppuun saakka.
5. Säädä ketjun ja ketjuohjauksen ulomman levyn etäisyys kääntämällä H (High) -merkittyä ruuvia. Etäisyyden tulee olla 1-2 mm.

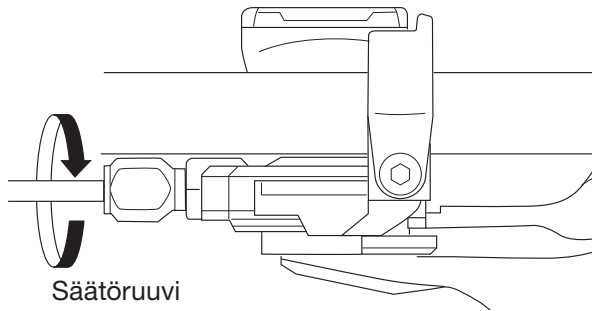


**Vinkki!** Pyri käyttämään ajossa vaihteita, joissa ketju liikkuu mahdollisimman suorana. Älä siis vaihda takavaihdetta voimakkaasti ylös- tai alaspäin ilman, että vaihdat ratasta edessä. Tämän avulla vältät liiallisen vinouden ketjun liikeradassa.

**Vinkki!** Tarkista, mikä kumpi ruuvi on High ja kumpi Low, se voi nimittäin vaihdella eri pyörämallien välillä.

## Vaihdevaijerin säätäminen

1. Vaihda etuvaihteelle, jota käytettäessä ketju kulkee edessä keskimmäisen hammaspyörän päältä. Ketjun tulee kulkea takana pienimmän hammaspyörän päältä.
2. Tarkista, että ketjun ja ketjuohjauksen ulkolevyn välissä on vapaata tilaa. Jos sitä ei ole, kiristä etuvaihteiston vaijeria kääntämällä vaijerin suojuksen säätöhylysyä vastapäivään.



3. Vaihda takavaihteelle, jota käytettäessä ketju kulkee takana suurimman hammaspyörän päältä. Tarkista, että ketjun ja ketjuohjauksen sisälevyn välinen etäisyys on 1–2 mm. Jos ketju kulkee liian lähellä, säätä etäisyyttä kääntämällä vaijerin suojuksen säätöhylysyä vastapäivään. Tällöin vaijeri löysentyy.

## Takavaihteiston säätäminen

### Seuraavat työkalut tarvitaan:

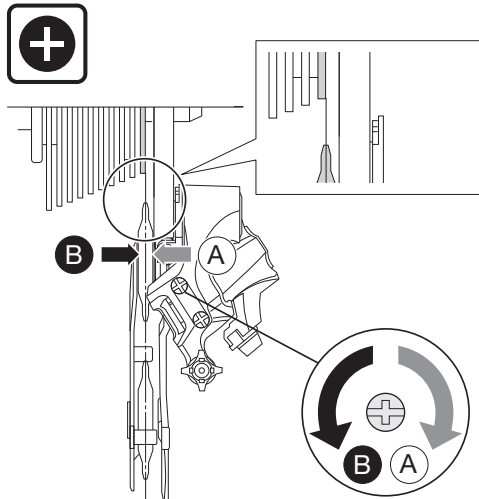
Pieni tavallinen tai ristipääruuvitaltta ja 5 mm:n kuusioavain.

Tarkista takavaihteiston säädöt, jos se ei toimi oikein tai jos siitä kuuluu outoa ääntä.

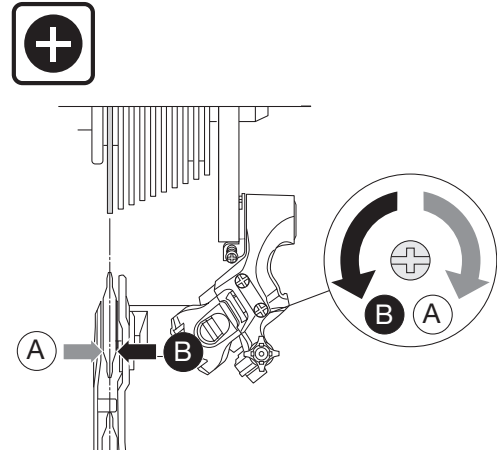
Vähäiset takavaihteiston ja ketjun asennon säädöt suhteessa takapyörään tehdään säätöruuvien avulla. Takavaihteisto on perussäädetty tehtaalla, joten sitä ei tarvitse yleensä säätää.

### Vaihteiden päätyasentojen asettaminen

1. Vaihda suurimmalle vaihteelle. Tarkista, että ketju pyörii suurimman hammaspyörän päällä edessä ja pienimmän hammaspyörän päällä takana.
2. Säädä takavaihteisto kääntämällä H (High) -merkittyä säätöruuvia. Ketjun molempien rullien tulee olla takana pystysuorassa pienimmän hammaspyörän alla.

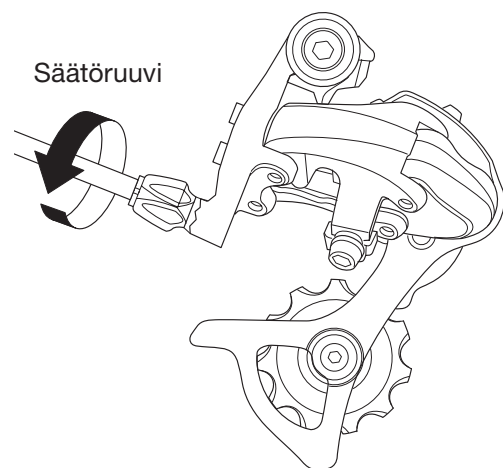


3. Vaihda pienimmälle vaihteelle. Tällöin ketju pyörii pienimmän hammaspyörän päällä edessä ja suurimman hammaspyörän päällä takana.
4. Vedä ketjua ja rullaa hieman ulospäin työntämällä sormi vaihdevaijerin ja takahaarukan väliin. Varmista, että ketju ja rullat ovat pystysuorassa linjassa suurimman hammaspyörän alla. Jos ne eivät ole, säädä L (Low) -merkityn säätöruuvien avulla pitäen vaijeria samalla kiristettynä.



## Vaihdevaijerin säätäminen

1. Varmista, että ketju kulkee edessä keskimmäisen hammaspyörän päältä. Käännä poljinkampea muutaman kerran. Anna ketjun kulkea muutama kierros jokaisen takahammaspyörän päällä. Vaihdevaijeri on säädetty oikein, jos ketju kulkee ilman kitkaa ja aiheuttamatta melua. Jos näin ei käy, säädä vaijeria takavaihteiston vaijerikuoressa sijaitsevan säätöruuvien avulla.



2. Jos ketju liikkuu laiskasti siirtyessään suurempien hammaspyörän päälle (pienemmille vaihteille), kiristä vaijeria kääntämällä säätöhylysyä vastapäivään.
3. Jos ketju liikkuu laiskasti siirtyessään pienempien hammaspyörän päälle (suuremmille vaihteille), löysennä vaijeria kääntämällä säätöhylysyä myötäpäivään. Jos säätöhylysyjen säätövara ei riitä, vaijeria voi säätää karkeasti vaijerin takavaihteistoon kiinnittävän kuusioavain avulla. Löysennä ruuvia, säädä vaijerin kireyttä ja kiristä ruuvi uudelleen.

# VELKOMMEN

Tak fordi du valgte en Bitemacykel!

Denne manual viser, hvordan du monterer din nye cykel og giver gode råd og instruktioner om, hvordan din cykel skal passes for at fungere godt og holde længe.

Cyklens sikkerhed og funktionalitet kan sammenholdes med pasning og vedligeholdelse. Ved regelmæssigt at passe og pleje din cykel bliver den et bekvemt og mere sikkert transportmiddel, og du får mere ud af at cykle.

Vi anbefaler, at du altid henvender dig til en fagmand, hvis du føler dig usikker over for, hvordan cyklen skal monteres, justeres, serviceres eller repareres.

Noter cyklens stelnummer, og gem det et sikkert sted. Cyklen har også et typeskilt, der informerer om stelstørrelse, hjulstørrelse og EN-standard.

Held og lykke med din nye cykel!

## INDHOLDSFORTEGNELSE

1. CYKLENS DELE, OVERSIGT
2. MONTERING
  - Styr
  - Forhjul
  - Sadel
  - Pedaler
  - Detaljer
  - Montering/afmontering af baghjul
3. VIGTIG INFORMATION
  - Kontrol inden første cykeltur
  - Jævnlig kontrol
  - At cykle lovligt
4. RÅD OM VEDLIGEHOLDELSE
5. SERVICE OG VEDLIGEHOLDELSE
  - Justering af sadel og sadelpind
  - Justering af forgaffel
  - Justering af bremses
  - Justering af gear

## 1. CYKLENS DELE, OVERSIGT

1. Stel: Aluminium
2. Forgaffel: Dæmpet, låsbar luftfjedret. 120 mm slaglængde
3. Hjul: 29", dobbeltbundet aluminiumfælg
4. Dæk: 29 x 2,25"/57-622, Vee Tire
5. Styr: Aluminium
6. Frempind: Aluminium, A-head
7. Håndtag: Lock-on
8. Gearkabel
9. Bagskifter: Shimano Deore, 10 gear
10. Gearskifter: 10 x 1 gear
11. Gearkabel: Bag
12. Kranksæt: 32 t, 175 mm
13. Pedaler: Platformpedal aluminium 9/16", skridsikre stifter
14. Kranklejer: BSA 68/73 mm
15. Styrløje: Uden gevind og forsejlet
16. Bremsehåndtag
17. Forbremse: Hydraulisk skivebremse
18. Bagbremse: Hydraulisk skivebremse
19. Kasette: 10 klinger
20. Kæde: KMC
21. Sadel: Selle Royal
22. Sadelpind: 30,9 mm, 350 mm
23. Sadelklemme: Hurtigspænd, 34,9 mm
24. Ringeklokke
25. Refleks: For, bag, hjul

Totalvægt: 14 kg

Stelhøjde: 47 cm



## 2. MONTERING

### Oversigt

Læs monteringsvejledningen, inden monteringen påbegyndes.

Pak den nye cykel ud og fjern al emballage. Emballagen genbruges i henhold til lokale regler.

Kontrollér, at alle dele er med i pakken, og at de ikke er beskadigede. Skulle der være noget, som mangler eller er beskadiget, skal du kontakte nærmeste Biltemavarehus.



### Der kan være brug for følgende værktøj til monteringen:

- Fedt
- Bloknøgler, størrelse 8, 2 x 10, 13, 14 og 15 mm
- Unbrakonøgler, størrelse 3, 4, 5 og 6 mm
- Stjerneskruetrækker PH2
- Bidetang



**STYR**

Styret er sat fast på cykelstellet med gear- og bremsekablerne. Sørg for, at kablerne sidder på den rigtige side af forgafflen ved montering af styret.

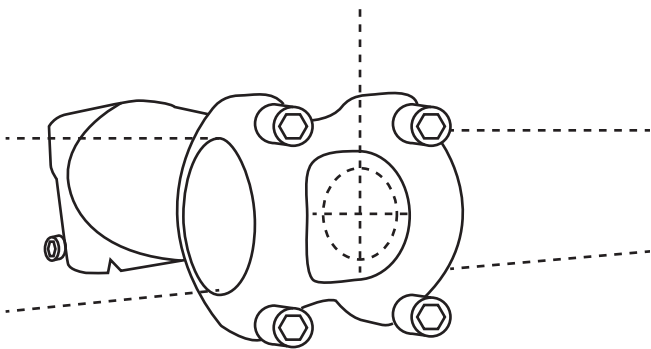
**Følgende værktøj er nødvendigt:**

Unbrakonøgle, 5 eller 6 mm.

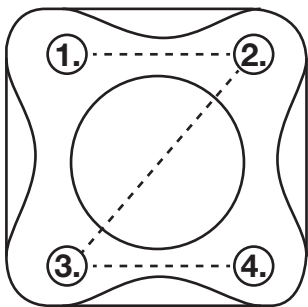
**Styr med frempind til kronrør med gevind**

1. Løsn de fire skruer på beslaget.
2. Hold styret på plads. Sørg for, at styret kommer i det rigtige hul og er placeret centralt.
3. Skru de fire skruer fast igen. Spænd skiftevis.

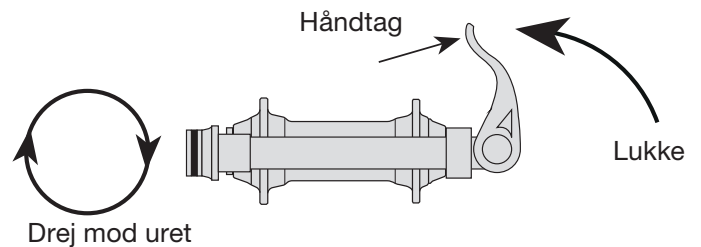
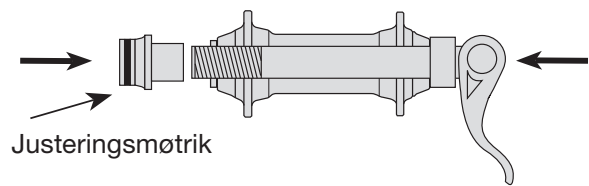
Centrer styret i henhold til symbolet på forsiden.



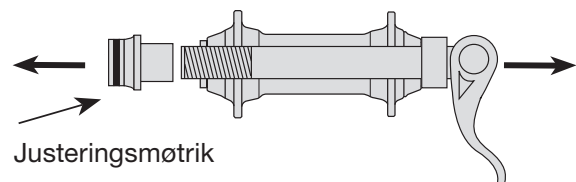
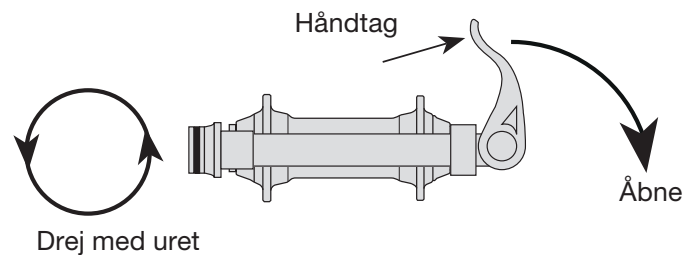
Skru lidt ad gangen som bogstavet Z, fra 1-4.

**FORHJUL****Montering af forhjul med gennemgående hurtigspænd**

1. Sæt hjulet på plads, så gafflen hviler på hjulnavet, og sørg for, at bremsekladden bliver placeret korrekt.
2. Før hurtigspænderen igennem, så den går gennem gaffel og hjul hele vejen.
3. Hold fast i håndtaget, og skru justeringsmøtrikken på skivebremse siden.
4. Luk håndtaget, kontroller, at det ikke er løst.

**Demontering af forhjul med gennemgående hurtigspænd**

1. Sørg for, at hurtigspændet er i åben position.
2. Hold fast i håndtaget, og skru justeringsmøtrikken helt af.
3. Træk forsigtigt hurtigspænderen ud.
4. Hold fast i hjulet, og løft forsigtigt cyklen ved at holde i frempinden



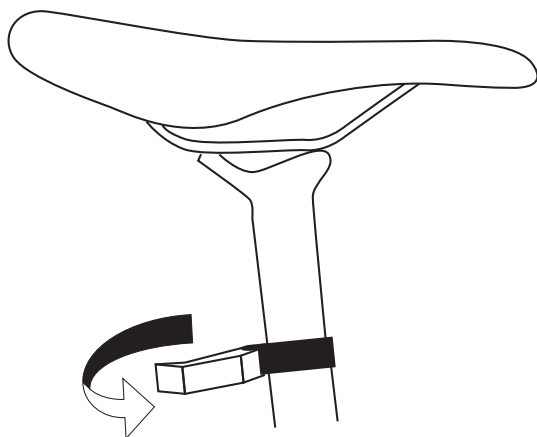
**Advarsel!** Kontroller, at hurtigspændet sidder godt fast. Et løst hjul kan resultere i en alvorlig ulykke.

## SADEL

### Følgende værktøj er nødvendigt:

1. Smør sadelpinden med fedt.
2. Placer sadelpinden i hullet på stellet.
3. Stram lynkoblingen.

Hvis sadel og sadelpind skal justeres, skal du kigge i afsnittet Service og vedligeholdelse.



**Advarsel!** Sørg for, at sadelklemmen er spændt fast til. Ellers er der risiko for, at sadelpinden glider ned i stelrøret, når cyklisten kører over ujævnheder.

## PEDALER

Når pedalerne monteres på pedalarmene, skal gevindene smøres med lidt monteringsfedt. Pedalerne er mærket med "L" (venstre) og "R" (højre) på bolten, som skrues fast i pedalarmen. Sørg for, at den rigtige pedal monteres på den rigtige side.

### Vigtigt!

**Vær opmærksom, når pedalerne skrues fast! Hvis du forsøger at skru en pedal fast på den forkerte side, ødelægges både pedal og pedalarm, hvilket betyder, at begge dele skal udskiftes. Vær også opmærksom på, at pedalerne ikke skrues skævt på pedalarmen. Dette forårsager også, at både pedal og pedalarm ødelægges.**

**Forkert monterede pedaler kan risikere at løsne sig, hvilket kan forårsage personskade eller beskadigelse af cyklen.**

### Følgende værktøj er nødvendigt:

Bloknøgle 15 mm og fedt (universal)

1. Smør bolten på pedalen med fedt.



2. Skru først pedalen på med hånden, så du mærker, at den kommer til at sidde rigtigt i gevindet.
3. Spænd derefter pedalen hårdt fast med en nøgle (35 Nm).

**OBS!** Venstre pedal skrues fast mod uret, da den har venstregevind.



## DETALJER

### Montering af modelafhængige dele

- Ringeklokken monteres på styret.
- Bagerste refleks monteres på sadelpinden.
- Forreste refleks monteres på styret.

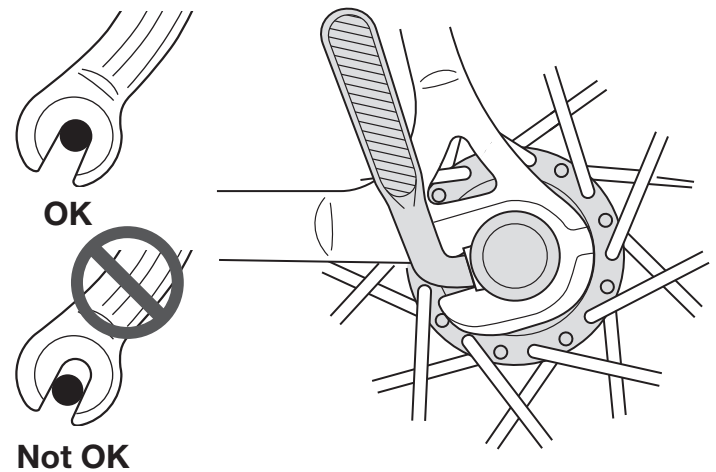
## MONTERING/DEMONTERING AF BAGHJUL

### Afmontering af baghjul med hurtigspænd

1. Skift til yderste krans (højeste gear, bag).
2. Åbn hurtigspændet (se side 5).
3. Hold fast i sadelpinden med venstre hånd.
4. Tag fat i bagskifteren med højre hånd, og træk forsigtigt ind mod dig selv.
5. Løft derefter langsomt med både højre og venstre hånd, indtil hjulet løsner sig.

### Montering af baghjul med hurtigspænd

1. Sørg for, at gearet er i yderste stilling (højt gear, bag).
2. Før baghjulets kassette ind foran bagskifteren, så kæden lægger sig på den yderste (mindste) krans.
3. Styr derefter hjulet ind mod dig, indtil hurtigspændet kommer korrekt ind i stallets holder.
4. Spænd hurtigspændet (se side 5).



**Advarsel!** Stil ikke cyklen, så den hviler på bagskifteren, når du har taget hjulet af. Det kan medføre skader på bagskifteren.



**Tips!** Det anbefales at bruge et reparationsstativ. Det gør det nemmere at montere hjulene af og på.

### 3. VIGTIG INFORMATION

#### Kontrol inden første cykeltur

Det er vigtigt at kontrollere følgende, før cyklen bruges første gang.

- Mange dele på cyklen er monteret fra fabrikken. Kontroller, at hjulene sidder fast, og spænd/juster alle andre skruer, bolte og monteringsanordninger.
- Kontroller, at bremseklodserne på forbremsen er centreret på fælgen. Hvis ikke, se afsnittet: Justering af bremsen.
- Kontroller, at gearene er korrekt justeret. Hvis gearene er forkert justerede, skal du se afsnittet: Justering af gear.
- Kontroller lufttrykket i dækkene, og pump dem, hvis det er nødvendigt. Det anbefalede lufttryk står på dæksiderne.

#### Jævnlig kontrol

Gør det til en vane at efterse cyklen regelmæssigt, så mindskes risikoen for ubehagelige overraskelser.

Før du cykler, skal du kontrollere:

- at alle skruer og dele sidder ordentligt fast.
- at fælgbremser/skivebremser bremseklodser ikke er nedslidte.
- at dækkene ikke er slidte eller revnede.
- at lyset virker både foran og bagpå.
- at alle reflekser er hele og rene.
- at bremsene fungerer efter hensigten.
- at der er luft nok i dækkene.

#### At cykle lovligt

Iht. lovgivningen skal en cykel altid være udstyret med bremsen og ringeklokke.

I mørke skal cyklen også være udstyret med en forlygte, der lyser hvidt fremad, og en baglygte, der lyser rødt bagud, hvid refleks fortil og rød refleks bagtil samt orange eller hvide reflekser på hjulene.

På offentlig vej er det vigtigt at være opmærksom på følgende:

- Som trafikant har du pligt til at kende og følge gældende færdselsregler.
- Vi anbefaler, at du altid bruger hjelm, når du cykler. Er du under 15 år og cykler på en tohjulet cykel, skal du ifølge loven altid bruge cykelhjem.
- Efterlad aldrig et barn på cyklen.

### 4. RÅD OM VEDLIGEHOLDELSE

1. Vask cyklen ofte, men brug ikke højtryksrensere, da lejerne kan beskadiges. Brug almindelig bilvoks på alle lakerede dele og rustbeskyttelsesmiddel på forkromede og ubehandlede dele. Sørg for, at holde reguleringsgreb og kabler velsmurte.
2. Det er god rutine at smøre alle bevægelige dele efter vask. Man kan med fordel spraye smøremiddel på gearenes led og ind i kablerne.
3. Kædens og drevets tilstand har stor betydning for drevehedens levetid. Husk derfor regelmæssigt at smøre hver enkelt led på kæden med kædeolie – en dråbe på hvert led er en god tommelfingerregel. Husk også, at kæde og drev kan slides. De skal derfor udskiftes af og til. Dette gælder først og fremmest udvendige gear med flere drev.<0}
4. Hvis cyklen bruges hele året, kan det betale sig at udskifte kabler hvert år. Dette er en særlig god foranstaltning for cykler med udvendige gear.
5. Ved udskiftning af dele som slides, det være sig kæde, drev, kabler, bremseklodser, dæk, slanger etc., er det bedst at bruge Biltemas originaldele.
6. Hjul- og styrlejer bør adskilles, rengøres og smøres fra tid til anden. Gå gerne til en fagmand med denne type vedligeholdelse.
7. Gør det til en vane med jævne mellemrum at kontrollere, at bremsen og gear er justeret rigtigt.
8. Sørg altid for at have det rigtige lufttryk i dækkene, så hjulene beskyttes, og cyklingen bliver mere sikker. Når vejen er tør og jævn, kan du pumpe dækkene til det anbefalede maksimale dæktryk. Når underlaget er leret og ujævnt, skal du ikke pumpe dækkene til mere end lige over det anbefalede laveste dæktryk. Det anbefalede tryk er angivet på dækket.
9. Brug lys og reflekser, når du cykler i mørke.
10. Brug altid en godkendt cykelhjem, når du cykler.
11. En korrekt justeret sadel har stor betydning for cykeloplevelsen. Sørg derfor for at tilpasse sadelhøjden efter netop dit behov. Én gang om året bør du også rengøre og smøre sadelpind og kronrør, så de ikke sætter sig fast. Monteringsfedt anbefales til indfedtning.

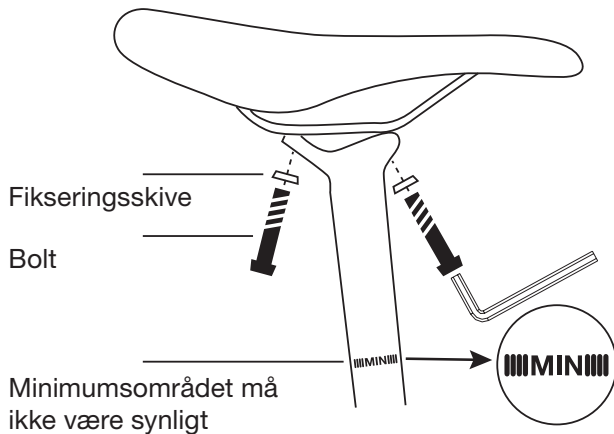
## 5. SERVICE OG VEDLIGEHOLDELSE

### Justering af sadel og sadelpind

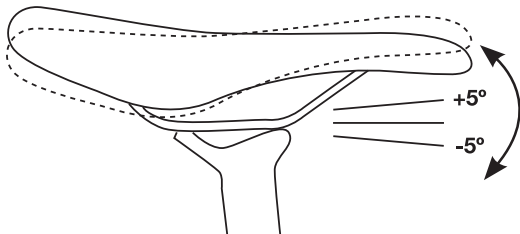
Det er vigtigt, at sadlen er korrekt indstillet, når du cykler. En korrekt indstillet sadel gør cyklen sikker og komfortabel at køre på og bidrager også til et effektivt pedaltråd. Følg blot retningslinjerne nedenfor, når sadlen indstilles.

#### Følgende værktøj er nødvendigt:

Unbrakonøgle 5 og 6 mm.



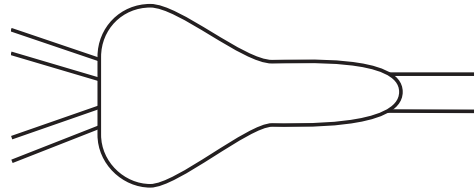
1. Start med at justere sadlens vinkel på sadelpinden. Løsn møtrikken/skruen, der holder sadlen fast på pinden.
2. Juster sadlen, så for- og bagkant følger en vandret linje.



3. Bevæg sadlen frem eller tilbage, så sadelpindens klemme er midt på sadlens skinne.
4. Spænd møtrikken/skruen til, når den ønskede position er indstillet.
5. Indstil sadlen til en passende højde ved at løsne lynkoblingen, der klemmer sadelpinden fast i stedet.
6. Højden justeres ved at flytte sadelpinden op og ned. Sadelpinden må ikke hæves over minimumsområdet.
7. Spænd lynkoblingen, når den ønskede højde er indstillet. Kontroller, at lynkoblingen er spændt godt til, ved at forsøge at dreje sadlen til siden. Den må ikke kunne drejes sideværts.



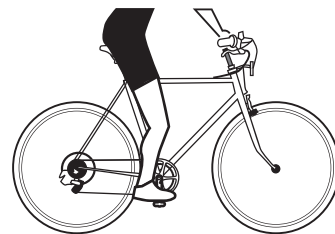
**Advarsel!** Hvis sadlen glider sideværts, knirker eller bevæger sig, mens du sidder på den, skal sadlen spændes hårdere til.



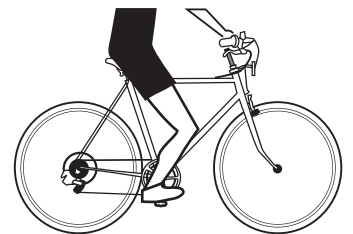
**OBS!** Pindens højde må ikke overskride markeringen for maksimal højde. Markeringen skal skjules af sadelrøret.

En tommelfingerregel for den rigtige sadelhøjde er, hvordan du sidder på sadlen, når den ene pedal er i bundstilling. Du skal kunne strække benet ud, når du har pedalen under svangen.

#### Rigtigt



#### Forkert



#### Kontroller siddestilling

- Sæt pedalarmene i vandret stilling og sæt dig op på sadlen med den ene fod på den forreste pedal.
- Placer foden, så storetåleddet befinder sig ovenover pedalakslen.
- Siddestillingen er korrekt, hvis du kan trække en lodret linje mellem knæspidsen og storetåleddet. Hvis ikke, bør sadelpindens højde justeres.

## JUSTERING AF FORGAFFEL

### Justering af luftfjedret forgaffel

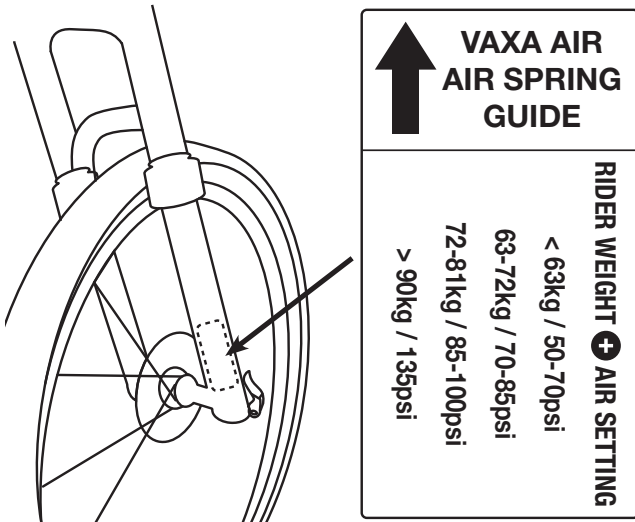
#### Nødvendigt værktøj:

Gaffelpumpe med trykmåler

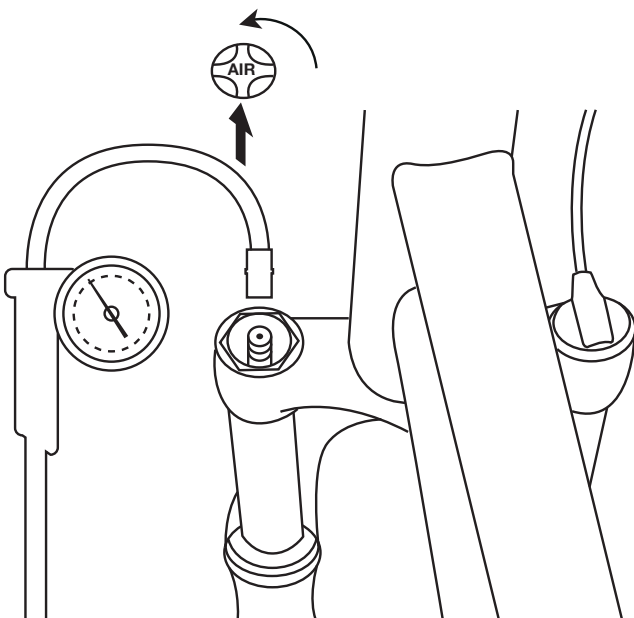


På højre side af gafflen er der en mærkat med en tabel over det korrekte lufttryk til din gaffel. Tabellen viser, hvilket lufttryk der er bedst, baseret på cyklistens vægt. Vægten omfatter cyklistens tøj og eventuelt ekstraudstyr.

#### Tabel for lufttryk



På venstre side af gafflen er der et dæksel, som der står AIR/Luft på, og som kan skrues af. Ved hjælp af gaffelpumpen pumpes gafflen til det korrekte tryk. På denne måde kan du også regulere, hvor meget gafflen skal trykkes sammen, når du sætter dig på cyklen.

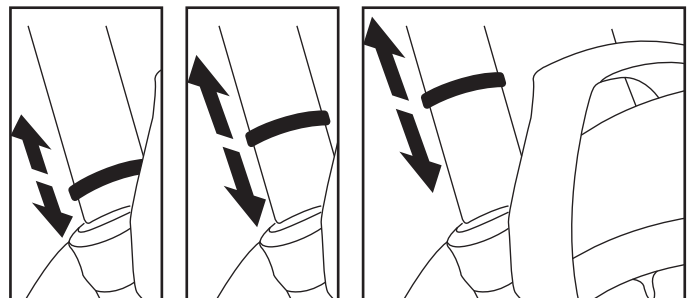


Når du har afmonteret Air/Luft-dækslet, skrues du gaffelpumpen på gafflen og pumper den op til det lufttryk, der passer bedst til dig iht. tabellen på højre side af gafflen. Alt i alt bør gafflens fjedersammentrykning være ca. 10% af gafflens samlede slaglængde, når du sætter dig på cyklen. For eksempel: hvis gafflens slagtilfælde er 120 mm, skal gafflens fjedersammentrykning være ca. 12 mm.

#### Brug gummiringen

Ved hjælp af den lille gummiring på gafflen, kan du nemt kontrollere fjedersammentrykningen. Rul gummiringen helt ned, og sæt dig derefter på cyklen, mens den står stille. Stå derefter forsigtigt af cyklen uden at lægge tryk på styret. Gummiringen omkring gaffelbenet vil nu vise, hvor stor sammentrykningen var.

Gummiringen til venstre viser for højt lufttryk, og fjedertrykket bliver for højt. Gummiringen til højre viser for lavt lufttryk, og fjedertrykket bliver i dette tilfælde for lavt. På billedet i midten viser gummiringen den korrekte indstilling med det rigtige fjedertryk. På nogle gaffler er der millimetermarkeringer med anbefalede fjedervandringer. Det er vigtigt, at du har det rigtige lufttryk i gafflen for at opnå den bedste komfort, når du cykler.

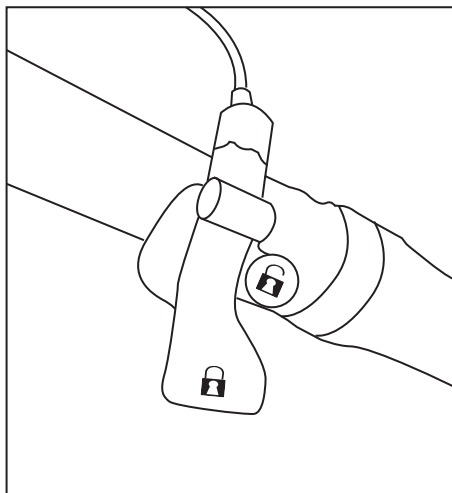


#### Indstilling af "rebound"

Du kan også justere gafflens "rebound", dvs. hvor hurtigt gafflen skal fjedre tilbage, efter at den er blevet sammentrykket. Der er en bolt under højre gaffelben, som du justerer rebound med. Pointen er, at gafflen skal fjedre tilbage så hurtigt som muligt, uden at forhjulet forlader jorden. Hvis det går for langsomt, vil gafflen ikke nå at vende tilbage til normalstilling, før den næste sammentrykning kommer. Du kan prøve dig frem ved at skræve over cyklen og trykke ned på styret med hele din vægt og hurtigt slippe trykket ved næsten at give slip på styret. Nu vil gafflen hurtigt fjedre tilbage, og hjulet må ikke forlade jorden.

## Justering af affjedret forgaffel

På en låsbar dæmper sidder låsegrebet på det højre gaffelben, eller der er en fjernbetjening på styret. Låsegrebet/fjernbetjeningen har to stillinger, åben (fjedrende) eller låst (ikke fjedrende) gaffel.

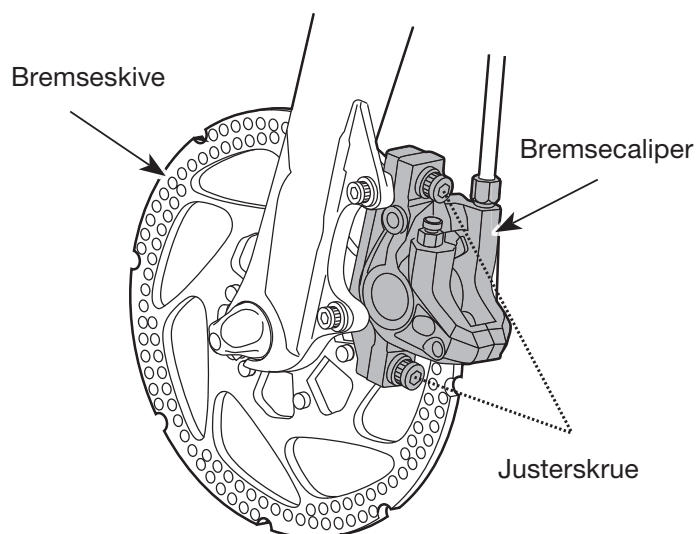


## JUSTERING AF BREMSER

Bremserne udgør nogle af de vigtigste dele på cyklen. Det er derfor en god vane at kontrollere bremsernes tilstand med jævne mellemrum. Sørg for, at alle skruer er spændt ordentligt fast, og at ingen af bremseklodserne er slidte.

### Justering af hydrauliske skivebremser

Denne cykel er udstyret med hydrauliske skivebremser. Bremserne justeres ved at løsne de to justerskruer, der holder dem på plads. Tryk på bremsegrebet, og hold det fast, mens du spænder justerskruerne fast.



Foretag en enkelt rutinekontrol af bremserne, og kontroller, at de tager, som de skal, ved at foretage et par hårdere opbremsninger under kontrollerede forhold. Klem sammen om bremsegrebet under en testtur for at aktivere bremsen. Kontroller, at bremselængden er så lang, som du forventer, så du føler, at du behersker cyklens fremdrift. Brug forbremseren med forsigtighed, da skivebremsen tager kraftigt. Hvis du kun bremser hårdt med forbremseren, kan det resultere i en ulykke. Følg anvisningerne nøje for at opnå den bedste sikkerhed. Ved den mindste tvivl om, hvordan bremserne skal justeres, bør en cykelsmed foretage justeringerne.



**Advarsel!** Brug forbremseren med forsigtighed. En hård opbremsning med forbremseren kan resultere i en alvorlig ulykke.

## Udskiftning og bremseklodser (hydraulisk skivebremse)

### Følgende værktøj er nødvendigt:

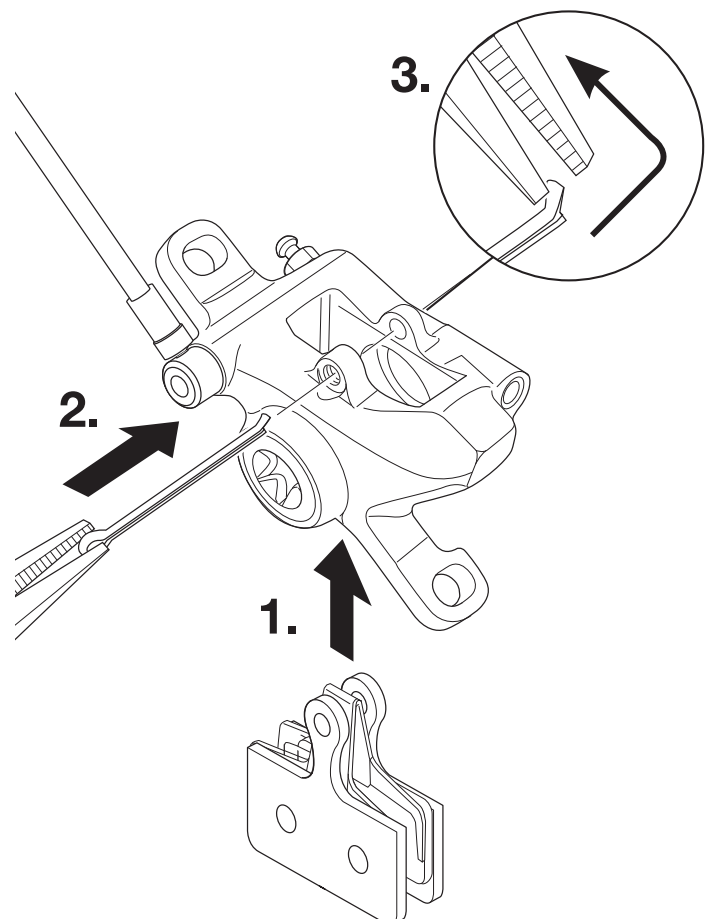
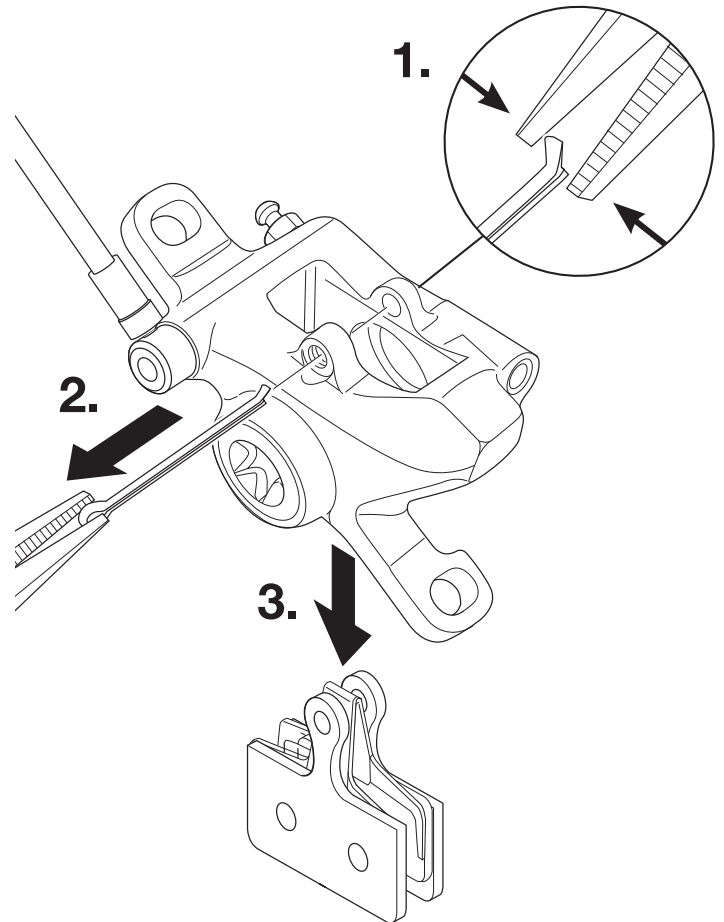
En tang

1. Fjern hjulet ved den caliper, som du vil skifte bremseklodser på. Husk, at du ikke må aktivere bremsegrebet, når hjulet er afmonteret, da det kan ødelægge caliperen.
2. Når hjulet er afmonteret, skal du med tangen klemme omkring den buede ende af sikringsstangen, der går gennem caliperen og bremseklodserne, og trykke den sammen, så den kan trækkes ud af caliperen.
3. Når sikringsstangen er trykket sammen og trukket ud, kan bremseklodserne fjernes. Når bremseklodserne er fjernet, kan caliperen tørres af med en klud.
4. Tag de nye bremseklodser frem, og sæt fastgørelsesfjederen mellem bremseklodserne, og sæt klodserne ind i caliperen med øjerne først.
5. Sørg for, at klodsernes øjer flugter med øjerne på bremsecaliperen. Sæt derefter sikringsstangen gennem alle øjerne.
6. Sikringsstangen sidder nu gennem caliperen og bremseklodserne. Tag derefter tangen igen, og bøj sikringsstangen på den flade side, indtil den er bøjet nok til ikke at kunne skydes ud.
7. Nu kan du sætte hjulet på igen. Vær forsigtig, og sørg for, at bremsekiven kommer til at sidde mellem de to nye bremseklodser.



**Advarsel!** Vær forsigtig, når du servicerer bremserne, så der ikke kommer olie eller fedt på bremseklodser og bremsekiver. Det vil medføre, at bremseevnen forringes betydeligt. Hvis du har fået olie eller fedt på bremsekiver eller bremseklodser, skal de udskiftes.

**OBS!** Hvis din cykel er udstyret med skivebremse bag, anbefaler vi, at du bruger et lille afstandsstykke til at holde bremseklodserne adskilt, når du har taget baghjulet af. Bremsegrebet må aldrig trykkes ind, når hjulet med bremsekiven ikke er på plads. Vær forsigtig, når du monterer hjulet igen, så du ikke beskadiger bremseklodserne.



## JUSTERING AF GEAR

### Udvendige gear

Gearmekanismen justeres hovedsagligt ved at gearkablet spændes og gearrets endeposition justeres. To justeringskruer begrænser bevægeligheden mellem yder- og inderposition. Skruerne sidder på forgæret overside samt på baggearets bagside.

Et almindeligt tegn på, at gearet skal spændes er, hvis kæden rasler og hopper ukontrolleret mellem drevene. Det er wirens længde i forhold til gearkabelbøsningen, som påvirker, hvor gearskifter og kæde ender.

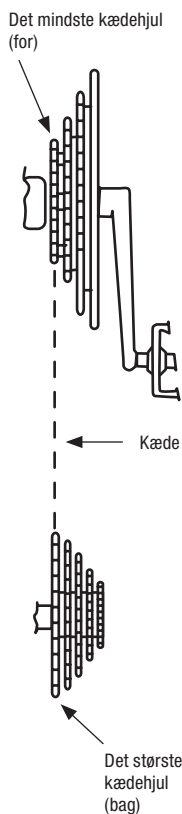
Indstillinger justeringskruerne gøres oftest i forbindelse med grundindstilling af ny cykel. Til gengæld kan det være nødvendigt at justere gearwiren, da den med tiden strækkes ud.

**OBS!** Baghjulet må ikke berøre jorden, når gearsystemet justeres. Drej højre pedal rundt med højre hånd (så kæden driver kædehjulene rundt konstant), og juster gearet med venstre hånd.

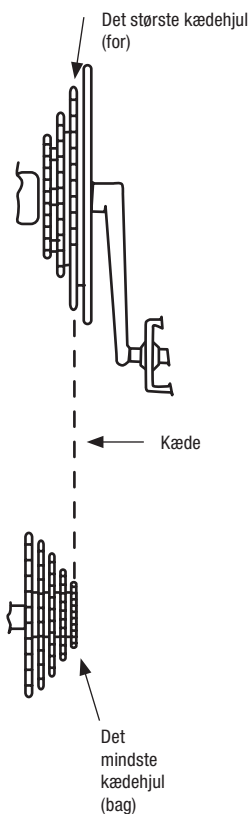
### Skift smart

Undgå at skifte, så kæden kommer til at sidde på den største klinge foran og den største klinge bagpå. Det samme gælder for den mindste klinge foran og den mindste klinge bagpå. Derved vil kæden ende i en diagonal position, der giver større slid for både kæde og kassette. Prøv at opretholde så lige en linje på kæden som muligt, når du skifter gear, som vist på illustrationerne nedenfor.

Laveste gearposition



Højeste gearposition



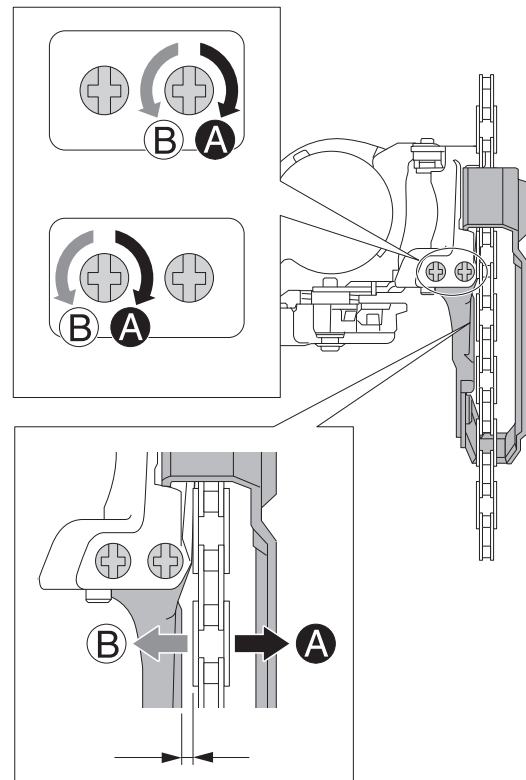
## Justering af forgear

### Følgende værktøj er nødvendigt:

Lille stjerne- eller ligekærsvskruetrækker og unbrakonøgle 5 mm.

Indstil gearrets endepositioner:

1. Start med at sætte gearet i det laveste gear, så kæden ligger på det mindste kædehjul foran og det største kædehjul bagtil.
2. Drej skruen mærket "L" (Low) for at indstille afstanden mellem kæden og kædestyrets inderplade. Afstanden skal være 1-2 mm.
3. Sæt cyklen i det højeste gear, så kæden ligger på det største kædehjul foran og det mindste kædehjul bagtil.
4. Placer hånden mellem forgearwiren og stellet og træk let udad, indtil du ikke kan mere.
5. Drej skruen mærket "H" (High) for at indstille afstanden mellem kæden og kædestyrets yderplade. Afstanden skal være 1-2 mm.

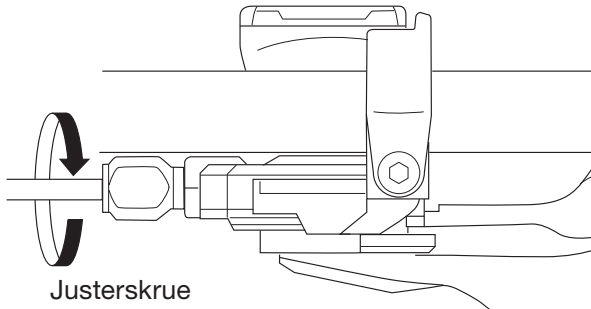


**Tips!** Prøv at holde kæden så lige som muligt i de forskellige gearpositioner, når du cykler. Det vil sige, at du bør undgå at skifte for meget op eller ned med bagskifteren uden at skifte tandhjul foran. Derved undgås en alt for diagonal placering af kæden.

**Tips!** Kontroller, hvilken skrue der er henholdsvis Høj og Lav, idet det kan variere mellem forskellige cykelmodeller.

## Indstilling af gearwiren

1. Flyt kæden til det mellemste kædehjul for. Kæden skal blive liggende på det mindste kædehjul bag.
2. Kontroller, at der stadigvæk er frigang mellem kæden og kædestyrets yderste plade. Hvis ikke skal forgearwiren spændes ved at dreje på wirebøsningens justering i forgearet mod uret.



3. Flyt kæden til det største kædehjul bag. Kontroller, at afstanden mellem kæde og kædestyrets inderste plade er 1-2 mm. Hvis kæden er for tæt på, skal afstanden justeres ved at dreje wirebøsningens justering med uret for at mindske spændingen.

## Justering af baggear

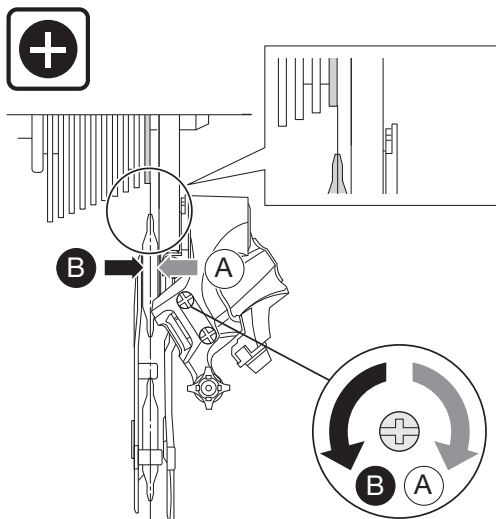
### Følgende værktøj er nødvendigt:

Lille stjerne- eller ligekærvskruestrækker, unbrakonøgle (5 mm).

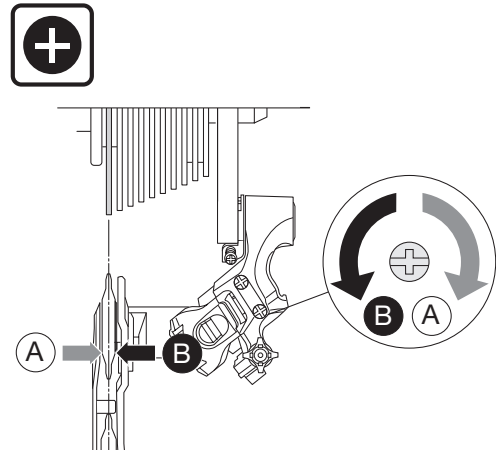
Kontroller baggearets justeringer, hvis det ikke fungerer, som det skal, eller hvis det lyder mærkeligt. Mindre justeringer af baggearet og kædens position i forhold til baghjulet fortages med justeringsskruen. Baggearet er grundjusteret, når det kommer fra fabrikken, og behøver sædvanligvis ikke at justeres om.

## Indstil gearets endepositioner

1. Sørg for, at kæden ligger på det største kædehjul foran og det mindste kædehjul bagtil ved at sætte gearvælgeren på det højeste gear.
2. Juster baggearet ved at dreje på justeringsskruen mærket med et "H" (High). De to ruller, som kæden ligger på, skal være i en lodret linje under det mindste kædehjul bag.

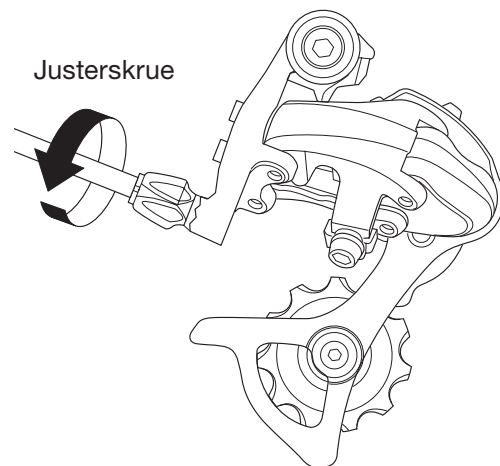


3. Sæt cyklen i det højeste gear, så kæden løber på det mindste kædehjul for og det største kædehjul bag.
4. Træk kæde og rulle en smule ud ved at kile en finger ind mellem gearwiren og baggaflen. Kontroller, at kæde og ruller er i en lodret linje under det største kædehjul. Hvis ikke skal der justeres med justeringsskruen mærket med et "L" (Low) samtidigt med, at wiren holdes strakt.



## Indstilling af gearwiren

1. Sørg for, at kæden ligger på det mellemste kædehjul for. Drej pedalerne nogle gange og lad kæden løbe nogle omdrejninger på hvert bagdrev. Hvis kæden bevæger sig friktionsfrit og uden mislyde, er gearwiren korrekt indstillet. Hvis ikke skal wiren justeres med justeringsbøsningen, som sidder ved wirebøsningen på baggearet.



2. Hvis kæden er længe om at flytte sig til et større drev (lavere gear), skal wiren spændes ved at dreje justeringsbøsningen mod uret.
3. Hvis kæden er længe om at flytte sig til et mindre drev (højere gear), skal wiren slækkes ved at dreje justeringsbøsningen med uret.

Hvis omfanget af justeringsbøsningerne ikke slår til, kan wiren grovjusteres med den unbrakoskrue, som holder wiren fast i baggearet. Løsn skruen, juster wrens spænding, og stram skruen til igen.

